

Velja po pošti:
 Za celo leto naprej . K 28.—
 za pol leta " " 13.—
 za četrt leta " " 6-50
 za en mesec " " 2-20
 za Nemčijo ocelotno " 29.—
 za ostalo inozemstvo " 35.—
 V Ljubljani na dom:
 Za celo leto naprej . K 24.—
 za pol leta " " 12.—
 za četrt leta " " 6.—
 za en mesec " " 2.—
 V upravi prejemam mesečno K 1-70

SLOVENEČ

Inserati:
 Enostolpna petstvrsta (72 mm):
 za enkrat po 15 v
 za dvakrat " 13 "
 za trikrat " 10 "
 za večkrat primeren popust.
 Poslano in rekl. notice:
 enostolpna petstvrsta (72 mm)
 30 vinarjev.
 Izhaja:
 vsak dan, izvenredno nedelje in
 praznike, ob 5. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6/III.
 Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6.
 Avstr. poštne bran. račun št. 24.797. Ogrske poštne
 bran. račun št. 26.511. — Upravniškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Ljudske banke.

V italijanskem denarništvu igrajo takozvane ljudske banke veliko vlogo. Na zadružni podlagi zgrajene, prepletajo celo državo v gostem omrežju ter so posebno tam velikega pomena, kjer velekapital ni mogel, ali se mu pa ni zdelo vredno prodreti. Predvsem torej izpolnjujejo ljudske banke v takih krajih — a ne samo tam — široko vrzel, ki bi sicer ovirala vse gospodarstvo v razvoju tako, da bi bila Italija danes morda še tam, kakor je bila v sedemdesetih letih.

Podatki uradne statistike segajo šele do leta 1908, vendar je pa opaziti v razvoju nekaj stalen napredek, tako, da ni težko sklepati na zadnja štiri leta. Leta 1870 je bilo 50, koncem leta 1908 pa 736 ljudskih bank, ki se na različne province nerazmerno po njih velikosti delijo; tako jih ima na primer Lombardija 77, Piemont 32, Campagnia 104, Benečija 75 in Sicilija približno ravno toliko, Sardinija pa samo 8. Isto velja glede članov; milanska ljudska banka šteje na primer 25.000, deset bank nad 5000, večina (412 zavodov) pa ne nad 500 zadružnikov.

Zanimivo je poročilo glede poklica zadružnikov, katerih je največ manjših posestnikov in kmetov, kakor tudi obrtnikov in trgovcev; približno je vseh zadružnikov okrog 250.000 tisoč. Delež so majhni ter znašajo pri 85 bankah ne nad 10 lir, v splošnem pa nikdar ne dosegajo postavno določenih 100 lir. Vplačane glavnice in nabranih rezerv so imele ljudske banke koncem l. 1908 nad 155 milijonov lir in pride povprečno na vsako banko okrog 225.000 lir; razmerje rezerv proti vplačani glavnici je 58,34%. Podlago tvorijo za posojila vloge v tekočem računu poleg hranilnih vlog in obrestovalnih zadolžnic, ktere dosegajo približno eno milijardo. Koncem leta 1908 so znašale vloge v tekočem računu 163,55, hranilne vloge 676,97, v zadolžnicah 130,65, toraj skupaj 971,17 milijonov lir.

Važno nalogo izpolnjujejo ljudske banke nasproti državnim rentam ter pripomorejo nemalo h temu, da je itali-

janska renta tudi sedaj v času tripoliške pustolovščine izgubila primeroma malo na kurzu. V novembru 1893 je notirala italijanska renta 78 ob 50dostotnem obrestovanju; ob koncu 1911 je pa stala nekaj nad pari (102), potem ko je že doživela konverzijo na 334%. To je ugodna posledica italijanske finančne politike, ki je svoje rente v tujini nazaj kupila ter jih devet desetink doma drži. Ravno v tem oziru ljudske banke mnogo store ter imajo dobro četrtino, točno 26,10% rezerv in glavnice naložene v državnih vrednostnicah in rentah. Danes notira italijanska renta 96,02 ter je izgubila v osmih mescih tripoliške vojne 6 odstotkov. Naša renta, ki je bila izdana koncem januarja, notira danes 88,55, tako da je dosegla ogrsko, nad katero je bila dosedaj vedno za 3inpol odstotka. Kakšen bi bil kurz naše rente v vojni, je bolje, da ne primerjamo dalje.

Glavni posel ljudskih bank je menični eskompt, medtem ko prepuščajo hipotečni posel in to je tudi pravilno, podjetjem, ki so nalašč zato ustanovljena, namreč hipotečnim bankam in posojilnicam. Za l. 1908 navaja poročilo sledeče podatke ter pomeni prva kolona število eskomptovanih menic, druga pa njih vsote:

poljedelci	772.287	480.188.950	lir
trgovci	809.208	540.991.886	"
obrtniki	447.710	425.983.348	"
uradniki	51.801	18.855.748	"
drugi	485.381	263.725.763	"
skupaj	2.566.387	1.689.745.695	lir.

Toliko izkazuje samo menični promet, drugih bančnih poslov ni treba navajati, ker se že iz podanega dosti razvidi veliki promet ljudskih bank. Bilanca leta 1908 kaže kosmatega dobička 62,86 milijonov lir ter znaša čisti dobiček po odbitku pasivnih obresti, uprave, davkov in izgube 13,65 milijonov lir, torej 13,88% zadružne glavnice; v dobro pa gre zadružnikom 59 odstotkov, 11 odstotkov odpade po pravilih na rezervni sklad, 4 odstotki se razdele v dobrodelne namene in ostalo se naloži v posebnih rezervah.

Te številke govore dovolj jasno, kaj lahko store zadružni zavodi, ako imajo še v državi vodilno roko in oporo. V

splošnem razvoju in ozdravljenju italijanskega gospodarstva gre velik del ljudskim bankam.

Dr. Č.

II. glavni občni zbor jugoslovanske strokovne zveze.

Ljubljana, 23. junija 1912.

Jugoslovanska Strokovna Zveza zboruje danes v Ljudskem Domu. Zdaj šteje že po širni naši domovini 45 plačilnic in skupin z 2542 člani. Občni zbor otvori in vodi načelnik, deželni odbor nik dr. Ivan Zajec, ki prisrčno pozdravi naše sobojevnike, osobito Štajerce, kjer je v minulem poslovnem letu J. S. Z. tako lepo napredovala. Naglašava važnost strokovne organizacije slovenskega kršćanskega socialnega delavstva.

Posl. Gostinčar pozdravi slovenski kršćansko socialni delavski parlament. V svojem govoru želi, da naj bi se plačilnice in skupine J. S. Z. pečale tudi s poizvedbami o stanju delavstva, da se nam omogoči statistika o delavskih razmerah po različnih naših industrijskih krajih.

Podnačelnik Vinko Zabukovec poda načelstveno poročilo o poslovanju J. S. Z. leta 1911. Pisarna je sprejela leta 1911. 1138 dopisov, rešilo se jih je že 1110, okrožnic in vabil je načelstvo razposlalo 320, skupaj torej obsega vložni zapisnik 2558 števk.

Shodov je priredila J. S. Z. v svojih skupinah in plačilnicah 62, centrala je odposlala govornike na 28 shodov.

Sej je imelo načelstvo J. S. Z. lani osem.

Prejemkov je imela J. S. Z. l. 1911.: pristopnine 762 kron, prispevki članov 18.798 kron 94 vin, skupaj: 20.480 kron 66 vin.; izdatki so pa bili sledeči: bolniške podpore 8.146 kron 83 vin., brezposelne podpore 231 kron 19 vin., izredne podpore 174 kron 50 vin, skupaj torej 8.552 kron 52 vin. Rezervni sklad je znašal dne 31. decembra leta 1911. 17.802 K 92 vin.

Ustanovilo je načelstvo leta 1911. strokovni odsek tekstilnega delavstva in pa rudarski strokovni odsek. Nadalje so se ustanovila sledeča okrožja: ljubljansko s sedežem v Ljubljani, dvoje okrožij na Gorenjskem s sedežem na

Savi-Jesenicah in v Šmartnu pri Kranju, primorsko okrožje s sedežem v Gorici in pa štajersko okrožje s sedežem v Celju.

Urednik Fr. Kerhne govori o potrebi strokovnega delavskega združevanja, o važnosti delavskega tiska in o potrebi intenzivne organizatorične propagande.

Sklene se: Načelstvo se pooblasti, da sme, če se mu to zdi potrebno, ustanoviti eno stalno uradniško mesto.

Izreče se zahvala »Zadružni Zvezi«, ki je šla Jugoslovanski Strokovni Zvezi v vseh ozirih na roke in omogočila, da je mogla naša Zveza tako uspešno delovati.

Nadalje se občni zbor tudi zahvali »Slovenski Straži«, ki je Zvezo gmotno podpirala za organizacijo delavstva v narodnoogroženih krajih in »Družbi sv. Rafaela«, ki dovoljuje, da sme njen tajnik tudi sodelovati pri rešitvi tekočih poslov J. S. Z.

Pri volitvah so bili izvoljeni: Za načelnika deželni odbor nik dr. Ivan Zajec, I. podnačelnik Miha Moškerc, II. podnačelnik Vinko Zabukovec, III. podnačelnik dr. Lovro Pogačnik, zapisnikar Franc Kerhne, zapisnikarjeva namestnica Ivanka Kosec, blagajnik Bogumil Remec. Ostali odborniki in odbornice so: dr. Adlešič J., Ivanka Brate, dr. Derganc, Jakob Golmajer, poslanec J. Gostinčar, Marija Jeras, Uršula Kremžar, dr. Levičnik, dr. Malnerič, profesor Marinko, dr. F. Tomažič, Vrančič, Anton Znidaršič. Namestniki so: Cerar, Josipina Eržen, Hostnik, Hribar, poslanec E. Jarc, Ljudevit Tomažič, Sajojvič, Sušnik.

V nadzorstvu so: Posl. Karel Dermastija, Fran Kos, dež. odb. dr. V. Pegan, Mici Rojc in ravnatelj »Zadružne Zveze«, Ivan Traven.

Predsednik, deželni odb. dr. Ivan Zajec nato zaključil občni zbor.

MEJNI SPORI OB LAŠKI IN SRBSKI MEJI.

Laški listi v Vidmu poročajo, da je 15. t. m. vabil večji avstrijski oddelek v Timau na laškem ozemlju s strojnimi puškami. Dva laška finančna stražnika sta opozorila avstrijskega generala, da vadi na laškem ozemlju. General

LISTEK.

Pismo iz Nove Zelandije.

Auckland, 24. aprila 1912.

Na Kranjskem morate sedaj imeti pomlad, če se še prav spominjam, tu se pa bliža zimski čas, ker smo na južni polobli, kajti jeseni in pomladi v naši deželi skoraj ne poznamo. Vendar pa snega v Aucklandu ne bomo videli, trebalo bi iti dalje proti jugu, na Novozelandske Alpe Južnega otoka. V našem mestu bomo imeli le malo več dežja kot ponavadi ter malo več mrzlejšemu času primernih zabav, sicer bo pa solnce sijalo toplo in prijetno kot ponavadi in po parkih bodo cvetele cvetice celo zimo.

Nova Zelandija je prav zanimiva dežela, polna naravnih krasot, obstoječa iz dveh večjih in več manjših otokov. Na Severnem otoku imamo v obližju mesteca Rotorua pokrajino toplih vrelcev in gejzirjev; le škoda, škoda, da so pred kratkim, ko sem jih šel občudovat, večinoma štrajkali. Na Južnem otoku se pa imajo potniki priliko diviti veličanstvu novozelandskih Alp, pokritih z večnim snegom in ledeniki. Tam sem sredi poletja obiskal — brez dvoma kot prvi Slovenec — 14 milj dolgi Tasmanov ledenik ob Mt. Cooku ter bil tudi v bližini ledenika Franca Jožefa. Ob pobočju Alp se nahajajo bistra gorska jezera in na zapadnem bre-

gu otoka mnogobrojni fjordi, ki po lepoti menda prekašajo celo norveške.

Dasi je površina kolonije sedemindvajsetkrat tako velika kot kranjska dežela, vendar je tu komaj nad en milijon prebivalcev. Med temi je krog 50 tisoč prvotnih »Maorov«, ki so bili pred manj nego sto leti še ljudožrci, dandanes so pa popolnoma kultivirani; iz prejšnjih časov so ohranili le eno lastnost, da namreč radi lenuharijo.

O Novi Zelandiji se pogosto sliši, da je »raj delavskega stanu«. Iz tega bi marsikdo sklepal, da mora biti tu industrija zelo razvita, toda podlaga narodnega gospodarstva je tu kot na avstralskem kontinentu živinoreja in poljedelstvo ter izrabljanje rudniških zakladov. Dežela je izključno navezana na eksport volne, zamrznjenega mesa, surcvega masla, sira, kož itd. Čas za razvoj industrije še ni prišel, kajti mnogo zemlje je še nenaseljene in intenzivno gospodarstvo je še nepoznano. Po Severnem in Južnem otoku se raztezajo velikanski pašniki, po katerih se pade mnogobrojne črede ovac (čež 23 milijonov glav) in živine. Velik areal je še pokrit z razsežnimi in težko prodirnimi gozdi, katere polagoma požigajo ter potem zemljo preoravajo, da je pripravna za naseljevanje. Na Južnem otoku, ki je bolj razvit, tudi pridelujejo dokaj pšenice in ovsa.

Dežela je kot znano samovladajoča angleška kolonija. Angleški sistem, ki je dal z belimi ljudmi naseljenim kolonijam zgodaj samoupravo, je brez dvo-

ma zadel pravo ter je pripomogel Angličem do slovesa, da so prvi kolonizatorji sveta. Kolonija hitro napreduje. Tu imamo vse moderne pridobitve, od telefona in tramvaja do brezžičnega brzojava. Vsako, še tako nepoznato mesto ima svoj dnevnik in svojo knjižnico, ki jo ponavadi vzdržuje mestna uprava. Svoboda vesti, besede in tiska ni mogoče nikjer tako uveljavljena kot tukaj in v Avstraliji. Splošne in enake volilne pravice nimajo le moški, ampak tudi ženske, počenši z 21. letom. Delavski sloji imajo tu boljše in ugodnejše razmere kot kjersibodi na svetu.

Politične razmere so zlasti v zadnjem času postale jako zanimive. Pri zadnjih volitvah v decembru lanskega leta je ministrstvo Sir Joseph Ward-a doživelo poraz, tako da je pred kratkim moralo odstopiti. Na krmilu je sicer še ostala liberalna vlada — Mr. Mackenzie, prejšnji poljedelski minister, je sestavil novo ministrstvo — toda v parlamentu ima tako nezanesljivo večino, da se najbrže ne bo mogla dolgo držati. Pripomniti je pa, da je tu beseda liberalizem samo še zgodovinskega pomena ter nima niti z angleškim principom svobodne trgovine ničesar opraviti. Liberalna stranka je bila tukaj v resnici napredna ter je pospeševala delavsko zakonodajo. Zato je tudi delavstvo, ki je sicer strokovno izvrstno organizirano, pravzaprav tvorilo v političnem oziru le del liberalne stranke. Najnovejši razvoj pa kaže, da se bo i tukaj v bližnji prihodnosti razvila sa-

mostojna delavska stranka, kot obstoja na avstralskem kontinentu. Dosedanja reformna ali konservativna stranka, ki je sedaj v parlamentu v opoziciji, bo pa pritegnila k sebi zastopnike kmetijstva in mest, koder ne bodo delavci v večini.

Nova Zelandija je znamenita po svoji antialkoholni zakonodaji. Do predlanskega leta je bilo volilcem vsakega okraja prepuščeno, da se za časa volitev v parlament izreko proti prodaji ali zanju, in sicer je bila za prvo potrebna tripetinska večina. Na ta način je že sedaj mnogo okrajev, kjer ni dobiti niti kapljice »pijače«. Tozadevni zakon iz leta 1910 je pa razven tega dal volilcem lansko leto prvič priliko, da glasujejo tudi za odpravo alkoholnih pijač po celi koloniji. V tem smislu se je izreklo nad 55 odstotkov volilcev in volilk. Potrebna večina (60 odstotkov) topot še ni bila dosežena, pričakujejo pa, da se bo to zgodilo pri prihodnjih volitvah, ker ženske vse glasujejo za to namero — edini vidni učinek ženske volilne pravice. V tem slučaju bi bila po preteku štirih let vsaka prodaja alkoholnih pijač po celi koloniji odpravljena. Mlada in bogata dežela, ki razven piva in deloma vina vse alkoholne pijače importira — samo špirituoze se uvaža za več nego čaja, ki je tu splošna nacionalna pijača — si more dovoliti eksperimentiranje tudi s tem vprašanjem.

V Novi Zelandiji prebiva precej avstrijskih izseljencev; pri zadnjem ljud-

je odgovoril, da označuje zemljevid preporo ozemlje za avstrijsko last, a se je kljub temu umaknil in izjavil, da se preporna zadeva izroči mešani laško-avstrijski komisiji za vreditev meje. Dne 18. t. m. je pa prestopila neka avstrijska patrulja laško zemljo in se odstranila šele na drugi poziv laških finančnih stražnikov. — Berolinski »Lokalanzeiger« pa poroča iz Beograda, da vadijo avstrijske čete vsak dan nasproti srbske Dobrovice ob Donavi in da so pri otoku Ostrov vadili prehod čez Donavo. Srbsko prebivalstvo je baje vznemirjeno in je zato odposlala srbska vlada dva bataljona v Dobrovice.

BRAMBNA PREOSNOVA V AVSTRIJSKI ZBORNICI.

Avstrijska poslaniška zbornica zelo pospešuje razpravo glede na brambne predloge, ki nudijo res veliko dobrega prebivalstvu. Glavni razlog pospešene dela zbornice je ozir na sivolasnega našega vladarja, ki je izrazil, da ne gre prej v Isl, kjer navadno poleti prebiva, dokler ne reši avstrijski državni zbor brambne preosnove, ki je na Ogrskem že rešena. Seje so zato zdaj tudi ob sobotah in ob ponedeljkih, ko zbornica navadno ne zboruje, ker se mora veliko poslancev odpeljati z Dunaja v svoje volilne okraje na shode. Opozicija, ki je proti brambnim preosnovam zelo poveljna, tudi socialni demokratje v zbornici niso tako hudi, kakor je n. pr. v »Zarji« na brambno preosnovo hud Etbin Kristan, so poizkušali v sobotni seji nekoliko ponagajati. Fresl je očital strankam, ki se zavzemajo za volilno preosnovo, da se skrivajo za krono. Podpredsednik Pogačnik ga je prosil, da naj se ne peča s krono. Fresl je pa nato zahteval, da naj se poslanci preštejejo, da se dožene, če je zbornica sklepna. Podpredsednik Pogačnik je odgovoril, da ne bo pustil navzočih poslancev prešteti, ker je sklepčnost zbornice že predsednik začetkom seje konstatiral. Posl. Tresić je nato predlagal konec seje. Češki radikalc, socialni demokrati in nekaj Dalmatincev je zapustilo zbornico, a s 138 glasovi je zbornica predlog odklonila. Ko so voditelji strank, ki se zavzemajo za brambno preosnovo, opazili, da hoče opozicija nagajati, so hitro telefonirali v bližnje kavarne, da so prišli odsotni poslanci v zbornico. Seja se je zaključila ob 5. uri 10 minut. Danes je napovedana ob 11. dopoldne.

ŽELEZNIČARSKA STAVKA NA SARDINIJU.

Železničarji vseh sardinskih glavni in lokalnih železnic stavkajo. Promet počiva. Pošto prevažajo torpedovke.

VELIKE LAŠKE IZGUBE PRI BENGAZIJU.

Dne 19. t. m. so napadli Lahí pri Bengaziju neki 100 mož močan turški oddelek. Turki in Arabci, ki so prihiteli napadenemu oddelku na pomoč, so poglali Lahe v beg in jih zasledovali. Lahí so imeli velike izgube, dasi so se boja udeležili tudi en zrakoplov in več aeroplanov, iz katerih so metali Lahí bombe na sovražnika.

NEMIRI V ALBANIJI IN V MAKEDONIJI.

Izet bej prodira s 6 bataljoni proti Debri, da aretirajo voditelja vstašev. Pri Peči in Djakovi zbrani Albanci so se razkropili, ko se je približala turška armada.

: Naročajte „Slovenca“ :

skem štetju v aprilu lanskega leta so našli 2131 oseb, rojenih v Avstro-Ogrski; otroci naseljencev, rojeni v koloniji so se šteli za Novozelandce. Naši ljudje so doma večinoma iz Dalmacije ter so se do zadnjega časa izvečine pečali s kopanjem neke vrste okamenele smole, zvane »kaurigum«, ki se rabi za izdelovanje lakov in linoleja. V zadnjem času so pa na eni strani cene smole padle, na drugi strani so se pa stroški kopanja tako zvišali, da se delo komaj še izplača. Zato so Dalmatinci to opravilo v veliki množini zapustili ter se poprijeli drugih stvari, kot del pri zgradbi železnice, cest itd. Drugi so delavci po farmah ali trebijo gozde. Marsikateri so si nabavili farne ter se pečajo zlasti z vinorejo, sadjerejo ter v bližini mest z vrtnarstvom in pridelavanjem zelenjave. Ker tukaj ni skoro nobenih naseljencev iz drugih avstrijskih dežel, naše Dalmatince nazivajo tudi »Austrians« in hrvaški jezik velja tukaj za »Austrian language« (avstrijski jezik). Leta 1911 je došlo semkaj 194, leta 1910 pa 271 izseljencev iz naše monarhije. Angleški imperialistični duh, ki je v bistvu sovražen vsakemu tujemu, ne-

Dnevne novice.

Mednarodni evharistični kongres. Deželni odbor kranjski je v sobotni seji na predlog deželnega glavarja soglasno sklenil, da se dežela Kranjska kot eminentno katoliška dežela udeleži oficijelno kot taka mednarodnega evharističnega kongresa na Dunaju. Kakor čujemo, se poda na kongres posebno deželno odposlanstvo z deželnim glavarjem na čelu. Kolikor nam je znano, je dežela Kranjska prva izmed vseh dežel, ki je storila tak sklep.

»Slovenski Narod« in deželni muzej. V sobotni seji deželnega odbora je bila razprava o vlogi ravnatelja deželnega muzeja, ki zahteva glede na znane lažnjive napade »Slov. Naroda«, da deželni odbor odredi preiskavo v muzeju, a deželni odbor je soglasno odklonil to zahtevo z utemeljitvijo, da nima povoda vsled žurnalističnih napadov te vrste odrediti kako preiskavo, tem manj, ko ima do sedanjega ravnatelja popolno zaupanje, ki si je v kratki dobi svojega poslovanja stekel velike zasluge za ureditev popreje z nemarjenega muzeja.

Sankcioniran deželni zakon. Cesar je sankcioniral zakonski načrt kranjskega deželnega zbora, ki določa regulacijo Kamniške Bistrice.

Liberalni mladini in starini so si v laseh. List »Dan«, glasilo tistih, ki nič nimajo, kakor bi rekel »Slov. Narod«, bi pa vendar radi kaj imeli in veljali, je pretekli petek s starimi, častitljivimi liberalnimi politiki nekoliko zaropotal. Povedal je, da vlada med liberalci danes »sovrastvo, pravljivost in lenoba«, nadalje da je napredna stranka danes »brez moči, a le vsled svoje lastne krivde in naivnosti njenih poslancev«, tretjič »da leži glavna krivda liberalnih porazov v pretirani skoposti« starinov, »ki ne puste ničesar radi izpod palca in da bodo vsled skoposti še to zgubili, kar imajo danes«. »Slovenski Narod« je vzel takoj šibo v roke in je mladine ošvrkal takole: »O lenobi govore tisti, ki sami nič ne delajo. Res je prišla liberalna stranka na rob propada, pa le vsled tistih gospodarskih budalosti, ki so jih uganjali nezreleži, kakor jih uganja pisec »Dana«, in vsled znanih političnih budalosti, za katere so najmanj odgovorni napredni poslanci.« Na očitane skoposti starinov pa piše »Narod«, norčujevaje se iz mladincev: »Dr. Žerjav, kje si, da zabiješ premoženje Ciril-Metodove družbe in občine ljubljanske! Ljubljana zgradi slovensko akademijo, preskrbi jo z 50.000 kron dohodkov in ustanovi deset arhivarskih mest po 10.000 K! Ta klobuta je pa študent pri »Danu«, ki bi radi mestni arhivarji postali, tako potrla, da so zgubili ne samo vero v stare liberalce, ampak tudi celo v »Svobodno misel«, in da se vsi iz sebe vprašujejo: »Ali je na Slovenskem svobodna beseda sploh še mogoča?« Tako so stari liberalci sami Svobodno misel in besedo pokopali za nekaj časa, kakor Indijanci bojno sekiro, z njo vred bo pa najbrže pokopan tudi »Dan«. Gosp. Luka Jelenc je namreč že oblekel črno suknjo.

Tudi mladina proti Macharju. Dne 16. t. m. je bil v Martenih mladinski shod, na katerem se je z ogorčenjem protestiralo proti surovostim Macharjeve čitanke. V lepem izprevedu je pripela mladina na trato, kjer se je pod milim nebom vršila služba božja. Bilo je čez 300 mladeničev in mladenk, ki so se udeležili krasno uspelega shoda. Pretežna večina je bila v krasni narodni noži. Slavnostni govor je imel č. g. A. Urban, kaplan iz Kromeriza; z navduševalnimi besedami je izpodbujal mladino, da naj vedno s ponosom kaže svoje versko prepričanje. Govoril je tu-

angleškemu vplivu, je tukaj, v najoddaljenejši angleški koloniji, jako močan, kajti dežela je navezana na eksport svojih pridelkov ter potrebuje ugodnih trgovskih zvez in varnih morskih cest, to varnost ji pa more nuditi le mogočna angleška vojna mornarica. Preferencialni angleški tarif za angleško blago je vsled tega vsakomur lahko razumljiv. Trgovinske zveze so večinoma z Angleško in nje kolonijami, izmed drugih držav je važen samo severo-amerikanski in nemški uvoz.

Naseljevalni zakon izključuje od pristopa v kolonijo brez izjeme vse iliterate iz neangleških dežel. Predno se izkrcanje dovoli, mora vsakdo praktično colninskemu uradniku dokazati, da zna čitati in pisati v enem izmed evropskih jezikov. V to svrhu ima urad posebne formularje v vseh evropskih jezikih, katere morajo bodoči naseljenici izpolniti, oziroma kopirati. Kitajci morajo plačati imigracijsko takso v znesku 100 funtov šterlingov (K 2400). Naseljevanja semkaj ni priporočati, zlasti ako človek ne razume angleškega jezika ter ne pozna kmetijskih opravil.

Sporočati mi je še, da sem sinoči

di tajnik Fr. Dolansky, ki je z uničevalno besedo obsodil dogodke poslednje dobe in zlasti ob soglašanju vsega tabora protestiral proti surovosti Macharjeve čitanke. Po taboru se je pričela prosta zabava, katere se je udeležilo mnogo somišljenikov za vse dobro, blago, sveto navdušene češke mladine. Vsekako lepo znamenje, da se je tudi med mladino začelo gibanje proti prekuhu sv. vere. Kakršna mladina, taka prihodnost naroda.

Zgradba dalmatinske železnice. V sobotni dopoldanski seji se je pečal ogrsko-hrvaški državni zbor z vladno predlogo o zgradbi proge Ogulin - Knin. Poročevalec Helta naglašal, da se s to predlogo reši vprašanje dalmatinske železnice, ki je že desetletja stara. Železnico zgrade ogrska komerčna banka, ogrska agrarna banka, dunajska Unionbanka in ogrska akcijska družba lokalnih železnic. Navedena skupina bank je napravila proračun, po katerem bi stala proga 226 milijonov kron, trgovinsko ministrstvo je znižalo proračun na 103 milijonov kron. Vlada prispeva k zgradbenim stroškom 35 odstotkov. Lukacs izvaja, da hoče ob tej priliki tudi Hrvatom odgovoriti. S to predlogo reši vlada eno svojih obveznosti nasproti Hrvatom. Kar tiče ostale želje Hrvatov glede na upravne zadeve, se hoče vlada baviti s temi vprašanji in jih ugodno rešiti. Tudi vprašanja o službeni pragmatiki se ogrska vlada ne bo izognila in ga hoče rešiti jeseni. Pri zgradbi nove železnice Ogulin-Knin hoče vlada v prvi vrsti uporabljati hrvaške delavce. — Predlogo je ogrski državni zbor nato odobril. — Nadalje se poroča, da je Cuvaj nakazal 50.000 K za hrvaške delavce, ki bi se vrnili iz Amerike na Hrvaško graditi dalmatinsko železnico.

K avtomobilni nesreči na Učki gori se še poroča. Priča, da je šofer ponesrečenega Fischerja opetovano opozoril, da je pero slabo, je ritmojster Walzel. Fischer je šoferja odločno zavrnil in prepovedal mu vsako popravilo, rekoč: »Prvi hočem biti na vsak način!« Ko je šel neki avtomobil mimo njega, je Fischer postal silno nervozen in priganjal šoferja, naj hitreje vozi. Naenkrat je počilo pero in zgodila se je nesreča. Ritmojster se ima zahvaliti slučaj, da tudi on ni ubit. Obrnil se je takrat na stran in se zahvalil nekemu dekletu, ki je metalo rože. To gibanje je povzročilo, da ni priletel s tako močjo ob skale, kakor Fischer in njegova soproga. Hotelir na Učki gori je telefonično javil nesrečo v Matulje. Kljub nevarnosti, ki so jo povzročali mimo vozeči avtomobili, je takoj s svojim avtomobilom drvil na mesto nesreče g. dr. Groyer, soproj prve slovenske zdravnice g. dr. Eleonore Jenko. Mogel je pomagati samo ritmojstru. Posebno strašno je bilo pogledati mrtvo gospo Fischer. Njeni možgani so ležali po okrvavljenih skalah. Ranjenega ritmojstra so hrvaški delavci prenesli v koč. Ritmojster se sedaj že dobro počuti, vročina, ki jo je imel prva dva dneva po nesreči, je odnehala. Včeraj so ritmojstra prepeljali v vojaški sanatorij v Opatijo.

Avtomobilisti tekmovalci na Gorenjskem. Iz Tržiča se poroča: V soboto dopoldne so se peljali avtomobilisti skozi Tržič na Ljubelj. Ves trg je bil v zastavah. Delo po velikih tovarnah je počivalo ves dan. Po trgu je imela častno stražo požarna bramba, ki je s trobento naznanjala prihod posanih voz. Otroci so s cesarskimi zastavami v roki pozdravljali tekmece, z raznih oken pa so metale tržiške gospodične šopke na goste, ki so se uljudno zahvaljevali za izkazano pozornost. Tržiški avtomobilisti so z načelnikom kranjskega avtomobilskega kluba g. baronom Bornom pozdravljali visoke tekmece pri Sv. Ani

imel priliko poslušati norveškega kapitana Amundsana, ki je predaval o odkritju južnega tečaja. Kot ste že čitali v Evropi, je dosegel to točko dne 14. decembra 1911 ob tretji uri popoldne. Njegova ladja »Fram« se je že začetkom marca povrnila v Nobart v Tasmaniji. Na svojem potu je Amundsan srečal tudi angleško ekspedicijo kapitana Scotta (»Terra Nova«) ter japonsko ladjo »Kainan Maru« pod Širazejevimi vodstvom. Slednja se je že povrnila v Avstralijo brez posebnih uspehov. Kapitan Scott je pa tudi poslal pred kratkim del svoje ekspedicije v Christchurch (Krajsčerc) na Južnem otoku naše kolonije, ki za sedaj še ni prinesel nobenih izvanrednih poročil, dočim je sam z drugim delom še ostal v antarktičnih pokrajinah. Angleži upajo, da se bo i on vrnil z enakim poročilom kot Amundsen. Bližnja prihodnost bo pokazala, v koliko se jim bo to upanje izpolnilo.

K sklepu pošiljam vsem prijateljem in znancem pozdrav od Tihega morja.

France Miklavčič, tajnik avstro-ogrskega konzulata.

pod Ljubelom. Tu je bil krasen slavalok, napravljen iz divjačine. Vožnja po strmih ljubeljskem klanecu je šla seveda počasi. Tudi deželni glavar dr. Iv. Šusteršič je bil tu navzoč.

»Sveta vojska«. Včeraj je bilo v »Ljudskem domu« v Ljubljani protialkoholno zborovanje. Sklenilo se je, razpustiti društvo »Abstinent« in namesto njega ustanoviti »Sveto vojsko«, in sicer posebno (lokalno) društvo za Ljubljano, obenem pa »Zvezo Svete vojske«, ki kateri bodo pripadala vsa društva »Svete vojske« po Slovenskem. Vsako lokalno društvo naj naznani svojo ustanovitev »Zvezi« v Ljubljani in postane s tem ipso facto njen član. Več v »Zlati Dobi«.

V nedeljo v št. Jakob v Rožu! V nedeljo, dne 30. t. m., ob 3. uri popoldne praznuje požarna bramba v št. Jakobu v Rožu na Koroškem blagoslovljenje svoje nove brizgalne in obenem tudi svojo 25letnico. Ta dan pohitimo Slovenci v prijazni št. Jakob, da se v družbi koroških bratov navdušimo za narodnoobrambno delo ob meji. Spored nedeljske slavnosti v št. Jakobu je sledeči: Ob 3. uri popoldne se vrši cerkveno blagoslovljenje, za tem pa pozdravni in drugi govori. Nato odidejo društva in gostje v »Narodni dom«, kjer bo veselica s koncertom, govori, tombolo itd. Prav je, da se te slavnosti, ki obeta biti zelo lepa, udeleže Slovenci od blizu in daleč! Treba je pokazati Slovencem na Koroškem, da niso osamljeni, da bijejo še zanje bratska srca. Zato pa v nedeljo v št. Jakob v Rožu! — Ognjegasci na Gorenjskem, pohitite v nedeljo med svoje brate na Koroško!

Prošnje za sprejem v vojaške učne zavode na Dunaju je mogoče vsled podaljšane termina vlagati do 10. julija t. l., opremljene z zahtevanimi dokumenti.

Šolski bratje v Hrušici. Dne 21. junija je s svojim visokim obiskom počastil juvenat »Sacré Coeur« bratov krščanskih šol v Hrušici pri Jesenicah knezoškof dr. Ant. Bonaventura Jeglič v družbi preč. g. kanonika-dekana Novaka iz Radovljice.

Strela ubila osem konj. Dne 20. t. m. je udarila strela v lipo na Stružnici pri Banjaloki in ubila osem konj, ki so ondi vedrili. Bili so last Bošnjakov, ki ondi prenašajo oglje na »Drathseilbahn«, ki je last žida Grünwalda.

Visoki gostje v Toplicah. V četrtek, dne 20. t. m. so obiskali Dolenjske Toplice visoki izletniki: knez Karol Auerperg s kneginjo in tremi hčerami, knez Franc Jožef Auerperg, ekselencen grof Clam Callas s štirimi hčerami, knez Hugo Windischgrätz s kneginjo, sinom in dvema hčerama. Odlični, visoki gostje so se zelo pohvalno izrekli o kopalski opravi ter niso mogli prehvaliti romantične okolice s prijaznimi griči, posajenimi z divnimi, senčnimi gozdi.

Otrok utonil. Iz Kozarjev pri Ljubljani nam poročajo: Osemnajstletna dekle A. B. se je šla preteklo sredo popoldne kopat v Gradašico, ki teče ob vrtu gostilničarja vulgo Kocjana. S seboj je vzela dva otroka: triletno deklico in dveletnega dečka. Vsi trije so bili na hrani in stanovanju pri neki I. G., katere mož živi v Ameriki. Dekle A. B. se je kopala nad jezom v globokejši vodi, otroka sta pa bredla po vodi tam, kjer je bolj plitva in mirna. Ko so se bili skopali, je nesla dekle A. B. najprvo dečka iz vode in ga posadila v travo na obrežju. Nato se je vrnila po triletno deklico v vodo. Ko je bila tudi to prinesla na obrežje, je zapazila, da dečka ni več tam, kamor ga je bila položila. Ker je menila, da je dete steklo naprej domov, se je odpravila tudi sama z deklico v stanovanje. A tu jo je obšla groza, zakaj takoj je slutila nesrečo. Šli so iskat dečka. Ko je Kocjanova hči Francka prišla preko brvi na jez, je vsa preplašena zaklicala: »Tukaj je — mrtev.« A. B. ga je vzdignila iz vode, nakar so ga skušali spraviti k življenju. Tudi neki tja s svojo soprogo prisledši žendarmerski stražmojster je pomagal zbujati k življenju nedolžno dete, ali vse je bilo zastonj. Še isti dan so ga na ročnem vozičku odpeljali v mrtvašnico na Dobrovo. — Ob bregu rastejo drevesa; dete je brčkone stopilo čisto h kraju brega, izgubilo ravnotežje, pa padlo na tistem kraju v par metrov globoko vodo. Lahko je res, da se ni nič slišalo, kdaj je dete padlo v vodo, ker ob jezu voda dokaj šumi; ali pa je dete padlo na glavo v vodo in se tako v tistem trenutku v vodi zadušilo. — Zopet en opomin več, da se mora otroke vedno imeti pred očmi.

Požar na Vrhniki. V noči od zadnje sobote na nedeljo je pričela goreti stara Lenarčičeva tovarna za harmonije in stole. Požar je napravil precej škode. Kako je ogenj nastal, se danes še ne vé. Le čudno se nam zdi, kako morejo meninici tebič aretirati kot požigalca človeka, na kate-rega ne leti noben sum.

Ljudsko šolstvo. Imenovani so: Cecilija Vilman, Jesenice; Franciška Labernik, Trn; A. Potokar, Dragatuš; Ana Šest, Knežak; Henrik pl. Turzansky, Livold;

Teodora Trüger, Stara cerkev; Franc Zupan, Vrhnikar; Oto Cineker, Poljanice; Ivana Munda, Prečna; Henrika Kos, Črni vrh; Dominik Bric, nadučitelj, Vodice; službeni mesti menjača Justinja Kozarnik v Postojni in Marija Palme v Dol. Logatcu; Metod Požar, Slap; Franciška Vilhar, Nandanje selo. Stalno se vpokojita učiteljici Ana Dragatin in Emilija Ažman.

— **V Dubrovniku zaprti dijaki** — izpušeni na prosto. V Dubrovniku so v soboto popoldne zasliali šestorica aretovanih dijakov, kakor poroča »Crvena Hrvatska«. Zaslivanje se je vršilo od strani politične oblasti. Rezultat tega zaslivanja je bil brezjavno sporočen na mestništvu v Zader, ki naj bi glede aretovanih dijakov določilo nadaljne korake. Ker pa preiskava proti dijakom ni ničesar obtežila, nega dognala, so jih izpustili na prosto v soboto ob 10. uri zvečer, da bi se jim ne priredile eventuelne ovacije.

— **Hišne preiskave pri dijakih v Splitu.** Splitska »Sloboda« poroča preteklo sredo, da so se prejšnji dan nadaljevale hišne preiskave pri nekaterih srednjošolskih dijakih, in sicer pri gg. Jelaviću, Roji, Katiću, Podhraskiju in Kaliniću.

— **Modrušanov izstop iz političnega življenja.** »Pester Lloyd« je pred dnevi prinesel izjavo novoizvoljenega mestnega načelnika v Karlovcu Gustava Modrušana, v kateri izjavlja, da je v onem času, ko je sprejel izvolitev za načelnika v Karlovcu, vpošteval politične razmere v Hrvatski ter se umaknil iz političnega življenja.

— **Umrli je na Dunaju podmaršal v pok.** Artur baron Hip s i c h, star 70 let.

— **Občinsko klavnico** je sklenil napraviti občinski odbor v Gorjah pri Bledu.

— **V Ameriki umrli Slovenci.** V Jolietu je umrl Matija Nemanich, star 43 let, nanaglo za srčno kapjo dne 3. maja. Pokojnik je bil rojen leta 1869. v Lokvici pri Metliki na Belokranjskem, odkoder je prišel pred 24 leti v Ameriko. — V Sheboyganu, Wis., je Slovenec John Skok, 38 let star, dne 19. maja odšel neznanokam. Čez teden dni so našli njegovo mrtvo truplo v reki. V stari domovini zapuša ženo in otroke. — V East Palestine, O., je povozil rojaka Josipa Hafnerja dne 25. maja vlak in ga usmrtil vprico njegove žene in sinčka. — V St. Paulu, Minn., je umrl dne 1. junija v tamošnjem semenišču slovenski bogoslovec g. Anton Logar.

Primorske vesti.

— **Porotna razprava proti »Soči«**, ki bi se imela vršiti 24. t. m. pred goriško poroto, se ne vrši, ker je obtoženec prosil za delegacijo drugega porotnega sodišča. Menda mu najbolj diši ljubljanska porota.

— **Proti bogokletnemu pisanju »Soče«**. V Gorici, 24. jun. 1912. Danes se je po Goriškem vršilo več protestnih shodov proti bogokletnemu pisanju »Soče«, ki je objavila imunizirano Macharjevo čitanko. Taki shodi so bili v Velikem dolu na Krasu, v Kamnjah, Črničah, Batujah in v St. Ferjanu. Največji in najburnejši shod je bil pa brezdvomno v Rihembergu, o katerem sledi tole poročilo: Udeležba je bila ogromna, nad 400 ljudi, ki so z zanimanjem poslušali govornika ter s skrajno ogorčenostjo protestirali proti brezverskim napadom propadle »Soče«. Tupatam so skušali nekateri liberalci motiti govornika, a ko jim je isti ponudil govorniški prostor, so se kar osramočeni odstranili. Uspeh shoda je gotovo velik in upamo, da bo ta lepo uspeli shod blagodejno vplival na današnjo našo organizacijo.

— **Veleizdajstva obtoženi dijaki.** Zadar 21. jun. Državno pravdnštvo je dvignilo proti trem dijakom obtožbo zaradi veleizdaje. Obtoženi so gimnazijec Ante Filipić, učiteljskiček Ante Curin in vseučilišček Stevo Klaič. Vse 3 so vtaknili v zapor, češ da so bili udeleženi pri revolucionarni organizaciji, ki je razširjena po Dalmaciji in drugih jugoslovanskih deželah. Mnogo odličnih odvetnikov je ponudilo zastopstvo obtoženim dijakom.

— **»Edinost« in »evharistični shod«**. Nes katoliški svet, brez razlike narodnosti, se pripravlja na veliko slavlje, ko se na cesarskem Dunaju pokloni svojemu Bogu, skritemu v Evharistiji. Iz dosedanjih priprav se da sklepati, da bomo tudi Slovenci častno zapani pri tej manifestaciji, pri kateri ne bo manjkalo tudi zastopnikov tržaških katoliško mislečih Slovencev. Evharističen kongres ni nikakršna politična manifestacija in zato ne razumem, zakaj se liberalci radi njega vznemirjajo. Da bo pa ta kongres zbedel tudi »pobožno« »Edinost«, nismo pričakovali. Z veliko slastjo je ponatisnila iz liberalne praške »Union«, ki se je zlasti letos vsiljevala tudi v hiše katoliških Slovencev, članek, naperjen proti evharističnemu kongresu, ker so dunajski krščanski socialci nasprotni češkim šolam! Ta je argument je pa res vreden

pipe tobača. Ali prireajo evharistični shod dunajski krščanski socialci? In če gremo na Dunaj, ali se gremo klanjati magistratu?! Ne bodite tako neslani! Za temi argumenti se skriva le Vaš strah, bojite se, da bo po tem kongresu katoliška, verska zavest zopet vzplamtela z novim žarom med avstrijskimi narodi, in ne v zadnji vrsti med Slovenci in Čehi!

— **Kako skrbi zavod sv. Nikolaja za dekleta?** V Trstu obstoji nek zavod sv. Nikolaja, pod vodstvom liberalnih dam, z namenom, skrbeti za službujoča dekleta, proti mali odškodnini, kadar so brez službe. Nekaj časa je imel zavod svojega duhovnika kot nadzornika. Toda razmere so pod vodstvom liberalnih dam prišle tako daleč, da katoliški duhovnik ne more več prestopiti praga tega zavoda. Saj je predsednica tega zavoda na občnem zboru rekla, da stoji Ferrer tako visoko, da mu ona ni vredna jermen črevljev odvezati. Sedanje vodstvo tudi nagovarja dekleta, da pristopajo k nar. delavski organizaciji, ki deluje za dekleta na ta način, da jim prireja vse nedelje in praznike ples, kjer zapravljajo denar in zdravje. Prihodnjo nedeljo priredi Nikolajev zavod v Rojanu veselico in po veselici ples! Dekleta nimajo večkrat niti toliko, da bi si kupila kosček kruha in plačala prenočišče, liberalne dame jim dajejo pa s plesom prilike, da zapravljajo denar! Njih matere doma molijo in skrbje, da se jim hčerke, ki si morajo vsled revščine iskati na pošten način zaslužka, ohranijo poštene. Vi jim pa s plesi dajete priložnost do zapravljavanja. Med tem pa, ko mi vodstvo Nikolajevga zavoda obdolžujemo, ima isto še toliko žalostnega poguma, da toži: »Slovenski duhovniki rujejo proti zavodu in ga ne podpirajo!« — Dolgo časa so podpirali slov. duhovniki ta zavod, toda vest nam ne dovoljuje, da puščamo še dalje slov. katoliško javnost v nejasnem glede razmer, ki vladajo v tem zavodu in da ta javnost tudi ve, kaj je v bodoče nje dolžnost.

— **Otrok utonil.** V Zg. Kjarboli št. 53 stanujoča Marija Maver, mati 3letne Karoline, je prala. Pustila je otroka samega v hiši, ko je šla obešat perilo. Vrnivši se, je pogrešila otroka in ga iskala povsod, dokler ga ni našla v čeburu z glavo nizdol mrtvega. V čeburu je bilo le 10 cm vode.

— **Med izseljenci.** 16letni Henrik Černe in 17letni Leopold Primož, oba iz Kočevja, sta prišla v družbi vojaka 17. pešpolka iz Celovca, Schneiderja v Trst z namenom odpeljati se v Ameriko. Schneider, tudi Kočevar, jima je prigovarjal, naj mu izročita že kupljene vožnje listke in denar, češ, da se boji žepnih tatov. Mladeniča sta mu verjela in mu izročila vse. Eno uro pred odhodom parnika »Carpathia« pa se je Schneider od svojih tovarišev odstranil z neko pretvezo in se ni več vrnil. Začela sta sumiti in misleč, da ju Schneider čaka na krovu, sta se podala tja, kjer sta ga res našla, toda ne več kot vojaka, temveč v lepi civilni obleki. Schneiderja sta izročila redarju, kateri ga je odpeljal v vojaške zapore.

— **Radi žaljenja veličanstva** je bil v Trstu aretiran Ljubljčan Martin Zimerman.

— **Podelitev naslova šolskega svetnika.** Cesar je podelil profesorju na državni realki v Trstu Antonu Stephani-desu in profesorju veronauka na goriški realki dr. Hilariju Zornu naslov šolskega svetnika.

— **Radi poskušenege umora** je stala pred tržaško poroto 23letna Antonija Sežina, ki je dne 17. aprila t. l. na 53letnega Silvestra Sežina trikrat streljala in ga smrtno nevarno ranila. Obtoženka je že par let poročena z Ivanom Sežino iz Kolonkovca, pa je brezvestno svojega moža varala in živela s Silvestrom Sežino. Ko je njen mož to zvedel, jo je začel pretepatovati, česar pa obtoženka ni mogla prenašati in se je zastrupila. Po desetdnevni postelji je bila iz bolnice odpuščena. Prišedši domov, se je zmaščevala nad Silvestrom Sežino, ker jo je razglasil in je zato prvi priložnosti nanj streljala. Porotniki so obtoženko enoglasno oprostili.

— **Umor v Trebčah.** Dodatno k zadnjim vestem se nam poroča, da je pokojna Katarina Kristan, katero je Karel Hrovatin zaklal, imel poleg že omenjene hranilne knjižice z 10.000 K, še eno hranilno knjižico, ki je pa — izginila. Preiskovalni sodnik je odredil informacije pri vseh tržaških bankah in posojilnicah.

— **Nagla smrt.** 24letni Alojzij Černivc v Trstu je bil že nekaj časa bolan. Šel je zopet na zdravniško postajo bolniške blagajne. S potoma pa mu je prišlo slabo tako, da je padel in izdihnil.

— **Strela v Gorici.** O tem se nam še poroča: Strela, ki je gospodarila v Gorici v noči od nedelje na ponedeljek, je povzročila mnogo strahu med prebi-

valstvom. Nevihita je pričela že okrog 11. ure. Okrog pol 2. ure ponoči pa nenkrat udari strela v strelovod samostana v ul. Orzoni. Med gojenkami je bil silen strah. V samostanu ni strela napravila posebne škode. Pač pa je odskočila v stran, vrgla na vrtu iz ograje eno desko, razkrila na strehi nekega posestnika del strehe in nato po vrsti šinila v tri hleve zaporedoma v ulici Brolli. Posestniku Jožetu Brešanu je ubila kravo vredno 600 K, v hlevu pa napravila škode 1000 K; Ivanu Brumatu je ubila vola, vrednega 700 K in kravo, vredno 600 K; v hlevu Alojzija Berlota je ubila dva krasna vola, vredna nad 1400 K. Bila sta last mesarja Novotnija. Škoda je vsa krita z zavarovalnino, izvzemši za oba Novotnija vola. — Strela je omamila tudi eno deklico. Zanimivo je, da se je v Brumatovem hlevu nahajal še en konj in še dvoje govedi, ki pa so vsi ostali nepoškodovani. Enako je ostal popolnoma nepoškodovan junček, ki se je še nahajal v Brešanovem hlevu. Nevarnost je bila velika, ker ljudje prebivajo v stanovanjih poleg hleva, ločeni le po slabi steni in še šibkejših vratih. In vendar — hvala Bogu — v nobeni hiši ni človeških žrtev. V samostanu sester »della Providenza« je pobitih nekaj posod in pohištva.

Štajerske novice.

— **Evharistični koncert v Mariboru.** V četrtek 27. junija priredi mariborsko cecilijansko pevsko društvo s pomočjo filharmoničnega društva in srednjih šol v proslavo evharističnega leta ob pol 8. uri zvečer v stolnici velik koncert s sledečim sporedom: 1. Alex. Guilmant: Religiozni marš. 2. G. F. Händel: Halleluja, zbor iz oratorija Mesija. 3. Anton Dvořak: Tri biblične pesmi, poje župnik Großauer iz Gradca. 4. F. Mendelsohn Bartholdy: Op. 73. Lauda Sion; soli, zbor, orkester. 5. G. F. Händel: Largo, quintet za lok in orglje. 6. Max. Filke: Te Deum, op. 101. — Začetek ob pol 8. uri zvečer.

— **Odlikovanje.** Za 40letno službovanje je podelila štajerska namestnica kolajno gospej Baumgartner v Mariboru. Odlikovana že 40 let upravlja mesto šolskega sluga na kolonijalni šoli v Mariboru.

— **Pri volitvi župana** za mesto Celje, katera se je vršila v soboto, dne 22. t. m., je bil županom izvoljen dosednji župan dr. Henrik Jabornegg pl. Altenfels, podžupanom pa lekarnar Maks Rauscher.

— **Slabo gospodarstvo** so zasledili v občini Vareja pri Ptuj, katero imajo v rokah štajercijanci. Vsled revizije občinskih računov od strani deželnega odbora, je začelo zadevo preiskovati državno pravdnštvo.

— **Novo katoliško izobraževalno društvo** ustanovijo v nedeljo, dne 30. t. m. po rani maši na Dolu pri Hrastniku. Govoriti pride profesor dr. Hohnjec iz Maribora.

— **Hudo nevihto** so imeli te dni v ptujskem okraju. Toča je hudo poškodovala polja in vrtove po Cirkovcih in v drugi bližnji okolici.

— **Samoumor.** V Dravčah pri Vuze-nici se je zastrupila posestnica Marija Gril. Zavžila je precejšnjo množino arzenika. Motiv dejanja je neznan.

— **Samoumor vojaškega begunca.** Od 87. pešpolka je pobegnil pešec Franc Bremikar. Podal se je k svoji sestri na Dunaj. Vojaške oblasti so pa reveža izsledile; prišla ga je iskat v sestrično stanovanje patrolja. Ko je videl, da ne more uteči, je skočil iz 3. nadstropja, v katerem se je pri sestri nahajal, na ulico in mrtve obležal na tlaku.

— **Premog je našel** blizu Tilmiča na Srednjem Štajerskem vpokojeni revident južne železnice, Flötsch. Po dosedanjem raziskavanju je žila nad tri metre debela.

— **Na šulferajnsko šolo** mislijo nekateri zaslepljenci v Loki pri Zsumu. V popolnoma slovenskem kraju! Najbrže se čuti par memških uslužbencev v tamošnji tovarni za kopita za ogroženo nemško manjšino v tem kraju.

— **Pobegnil je iz prisilne delavnice** v Judenburgu v St. Jurju ob Taboru v celjskem okraju leta 1876. rojeni Janez Brežnik. Zasleduje ga orožništvo.

— **Nesreča na cesti.** Iz Sevnice: Te dni se je z enovprežnim vozom peljal proti domu na Brezje posestnik Dominik Bibič. Na vozu je sedela tudi gostilničarka Antonija Zemlak. Blizu Sevnice je pridiral naproti nek avtomobil. Konj se je splašil, se je postavil na zadnje noge in prevrnil voz. Oba na vozu sedeča sta bila z močjo vržena na cesto, kjer sta hudo poškodovana nezavestno obležala. Konj pa je z popolnoma razdrtim vozom oddirjal dalje.

— **Konje je ukradel** nekemu posestniku v Radgoni hlapec Franc Vrečar. V Mariboru pa so ga orožniki aretirali in ga izročili deželni sodnji v Gradcu.

— **Tatovi so vlomili pri kmetu** Arzenjaku v Dramljah pri Celju. Ukradli so okrog 60 kg slanine, 50 kg masti ter veliko drugih reči. Škode je okrog 300 kron.

— **Pazite na deco!** V Konjicah je prišel šolar Jakob Strašek v kolesje mliha. Eno roko mu je popolnoma zmečkalo. Težko ranjenega so morali spraviti v bolnišnico.

— **S hleva je padel** v St. Vidu pri Ptuj oženjen pos. Vid. Gabrovec. Zadel je hude poškodbe, na katerih je kmalu umrl.

— **Planšarica in 15 svinj zgorelo.** Iz Judenburga na Zg. Štajerskem poročajo: V St. Wolfgangu na neki gori ima posestnik Tschartsch pašnike in tudi koč za planšarico ter hleve. 20. t. m. ponoči pa je v koči nastal ogenj. V koči je zgorela speča planšarica, 15 svinj ter pes. Hlevi so ostali nepoškodovani. Pravijo, da je ogenj zatrosil nek človek, ki je v uti prenočeval.

— **Ponesrečen rudar.** Iz Velenja v Šaleški dolini nam poročajo: V tukajšnjem rudniku je pri razstreljevanju premoga ponesrečil rudar Jurij Germ. Padel je na njega velik odstreljen kos premoga in ga pokopal pod seboj. Težko ranjenega so morali spraviti v bolnišnico.

— **Maščevanje zaradi zavrženega milodara.** V okolici Sv. Lenarta se je vnelo pred par dnevi gospodarsko poslopje Petra Krausa. Doma je bila samo starejša hči. Poklicala je takoj očeta in sosede, ki so ogenj pravočasno pogasili. Povedala je hčerka, da je prišel k njej nek neznan moški, ki je zahteval razna jedila. Ker je dekle njegovi zahtevi odreklo, ji je neznanec zagrozil in se odstranil. Pri preiskavi so našli v svinjaku sveženj slame in vžigalice. Brez dvoma je neznanec iz maščevanja ogenj podtaknil.

Ljubljanske novice.

— **Lj Disciplinarna komisija na ljubljanskem magistratu.** Liberalna večina v ljubljanskem mestnem občinskem svetu je odklonila svoj čas predlog občinskega svetnika Štefeta, naj se volijo v disciplinarno komisijo člani občinskega sveta po razmerju strank. Na Štefetovo pritožbo je deželni odbor v soboto razsodil, da se imajo v to komisijo voliti člani po § 55. mestnega statuta, torej po proporcju. Pri tej priliki je našel deželni odbor, da je službena pragmatika za magistratno uradništvo z ozirom na spremenjeni statut pomanjkljiva in v mnogih ozirih nasprotna z občinskim redom. Zato je deželni odbor župana opozoril, naj skrbi, da se vse nedostatkosti v službeni pragmatiki odstranijo.

— **Lj Liberalni klub ljubljanskih občinskih svetnikov** je sklenil, da se zoper vsako odredbo in zoper vsak ukaz deželnega odbora, s katerim se kak sklep mestnega občinskega sveta spremeni ali razveljavi, pritoži na upravno sodišče. Te pravice seveda liberalni gospodi, ki ima preveč denarja za stroške pritožb, nihče kratiti ne bo, toda prav odločno morajo naši pristaši protestirati proti temu, da bi liberalna večina prisvajala svojim pritožbam odločilno moč. Odredbe deželnega odbora se imajo izvršiti brezpogojno, dokler drugače ne razsodi upravno sodišče. Odločilno moč more dati svojim odločbam edino le deželni odbor sam. Zato bodo naši občinski svetniki govorili še prav resno besedo z liberalno večino in gospodom županom, ki v zadevi Marenkove ni hotel dati predloga občinskega svetnika dr. Zajca na glasovanje. Če se pa bodo liberalci preveč oblastno upirali ukazom deželnega odbora, bo menda dobro, ako bo deželni odbor iz tega izvajal vse mogoče konsekvence.

— **Lj Razširjen delokrog magistratnega gremija?** V sobotni seji magistratnega gremija je izrazil župan dr. Tavčar željo, naj bi nekatere zadeve, ki jih je doslej reševal občinski svet, reševal kar magistratni gremij, ter je naročil dr. Zarniku, naj sestavi dotični predlog.

— **Lj Proti kartelom, za hišne posestnike.** V sobotni seji magistratnega gremija je stavil član gremija, obč. svetnik ravnatelj gosp. Pammer, jako umesten predlog. Trdke, ki dobavljajo porfir, so se zadnji čas kartelirale in tako se stavbe v Ljubljani vsled določbe, da morajo hišni posestniki napravljati tlak iz porfirja, jako podražje. Gosp. ravnatelj Pammer je predlagal, naj se dotična točka v stavbenih določbah izpremeni. Naročilo se je mestnemu stavbnemu nadkomisarju gosp. Prelovšku, naj v prihodnji seji o tem poroča.

— **Lj Ljubljanski Orel** opozarja na današnjo telovadbo starejših bratov ob osmih zvečer. Na zdar!

— **Lj Zveza Orlov** ima jutri, 25. junija, točno ob sedmi uri zvečer važno sejo. Pričakuje se polnoštevilne udeležbe.

Ij Učeni napisi ljubljanski pridejo dne 27. junija zopet pred upravno sodišče. Lina Kreuter-Galle in Ferdinand Staudacher sta se namreč pritožila proti sklepu občinskega sveta ljubljanskega, oziroma proti potrditvi sodbi deželne odbora, da namreč niso dopustne nemške hišne tablice poleg uradnih slovenskih.

Ij Kresna veselica v hotelu »Belevue«, last g. Alojzija Zajca, se je vršila v soboto in je bila zelo dobro obiskana. Vojaška godba je igrala neumorno in, kar je posebno omeniti, večinoma slovenske skladbe. Umetalni ogenj je bil krasen; dolgo se že ni videlo v Ljubljani enakega. Restavratore Friedl pa je postregel v vobče priznano dobro kuhinjo. Veselica je pokazala, da se je Zajčev »Belevue« s krasnim razgledom občinstvu zelo priljubil.

Ij Spomin na sedanje Ljubljano. Fotograf Berthold je pred deli za poglobljenje Ljubljane na naročilo magistrata izvršil 25 slik sedanje Ljubljane in njenega obzreja.

Ij Dela ob Gruberjevem prekopu. Izvršitev železne ograje ob Gruberjevem kanalu se je oddala tvrdki Wagner, izvršitev mrežnih ograj ključavničarju Jožefu Rebolju, fundamenterjan Orlovega vrtnega zidu tvrdki Iv. Ogrin.

Ij Stavbinske zadeve. Mestni magistrat je dal Andreju Šarabonu dovoljenje za zgradbo nove odprte šupe. — Adolfu Hauptmannu se dovoli preureditev neke delavnice v hlev. — Ivanki Čamernik se dovoli dvonastropni dvorišni prizidek v Komenskega ulici. — Antonu Deghengiju se odkloni prošnja za zgradbo šupe ob Kolizeju. — Dr. Fr. Dergancu se dá vporabno dovoljenje hiše v Komenskega ulici, istotako Lichtenhurnovemu zavodu za perutninsko hišico. — Prošnja Jos. Puha, da bi mu magistrat dal v najem zemljišče ob Emonski cesti za skladišče lesa, je bila odklonjena; pač pa bi mu dal ta prostor v najem za vrt. — V poslopiju meščanske imovine se izvrši poprav za 2179 K 95 vin.

Ij Za boljšo razsvetljavo železniških prečnic. Z ozirom na predlog obč. svetnika Štefeta je v sobotni seji magistratnega gremija poročal g. župan, da se je obrnil na železniške uprave, da izvrše določila za boljšo razsvetljavo železniških prečnic.

Ij Za prehod čez železniški tir pri Hradeckega vasi. V sobotni seji magistratnega gremija je član gremija Iv. Štefe predlagal, naj magistrat sedaj pospeši ugotovitev ugodnosti, katere je za prehod čez železniški tir pri Hradeckega vasi izposloval g. dr. poslanec Povše. Magistratu se je naročilo, naj takoj prične pogajanja z železniško upravo.

Ij Voz v ognju. Včerajšnji dan je bil za otroke na Opekarski cesti res pravi praznik. Od jutra pa pozno v noč so streljali z možnarji in vojaškimi patroni. Okoli gostilne Steiner je bil res pravi sodni dan. Zvečer pa so otroci metali v zrak bengalične užigalice. To metanje bengaličnih užigalic v zrak je povzročilo tudi nesrečo. Ko je ob deveti uri zvečer močno naložen voz sena, last g. Maksa Hrovatina obstal pred gostilno na Opekarski cesti, so otroci metali na cesti v zrak bengalične užigalice. Ena takih užigalic je padla na voz in v hipu je švignil velik plamen v zrak. Gostje gostilne g. Počka so hitro skočili na cesto, izpregli konja in prevrnili voz, katerega so izvlekli izpod gorečega sena. Ena oseba se je pri tem precej občutno opekla na licu. Pohvaliti moramo stražnika g. Plevela, odločno pa moramo grajati, da je stražnik š. 1 brez luči na kolesu 820 (črna tablica, bele številke), drvil po Opekarski cesti proti mestu, ko je bilo vendar v tistem času vsled lepega večera in požara na cesti zelo veliko ljudi, posebno še otrok. Opekarska cesta je že itak slabo razsvetljena, zato je bila nevarnost res velika, da se zgodi vsled stražnikovega početja lahko velika nesreča. Ko je nekdo stražnika opozoril, da nima luči, mu je ta odgovoril: »Bom že dau luč ke pu kšilt!«. Tudi njegovo početje pri ognju ni bilo umestno. Vsakega je nahruil, da je zažgal, zato je bilo popolnoma upravičeno, da je nastalo proti njemu veliko ogorčenje. Ob tej priliki je treba tudi poudarjati, da se prodajanje bengaličnih užigalic odločno prepove.

Ij Glasbene Matice redni občni zbor za tekoče leto se vrši v ponedeljek, dne 8. julija ob 8. uri zvečer v društveni dvorani Vegova ulica 5.

Ij Gostilničarji se zelo pritožujejo, da stranke, ki jemljejo pijače čez ulico, prav neredno ali pa še nič ne vračajo posojenih steklenic. Slavno občinstvo se od strani gostilničarske zadruge zategadelj uljudno prosi, da posojene steklenice, bodisi za pivo ali vino, redno in točno vrača, ker bi se sicer moralo skleniti, da se boče zahtevala položnina za posojene steklenice.

Ij Nesreča pri plesu. Včeraj je natarica Elizabeta Pohajac v neki gostilni na Resljevi cesti pri plesu padla in si vsled

padca zlomila nogo. Prepeljali so jo v deželno bolnišnico.

Ij Umrli je v Litomericah nadknjižgova in prokurist Kranjske industrijske družbe 54 letni gosp. Edward Huber, zadet od kapi. Vračal se je iz Draždan, kjer se je udeležil neke konference po naročilu Kranjske industrijske družbe.

Ij Nov hotel v Ljubljani. G. Zidarju je dal magistratni gremij dovoljenje za hotel poleg Bavarskega dvora. Novi hotel bo imel 22 sob.

Ij Prva ljubljanska higijenična mlekarna, ki je edino podjetje te vrste v Ljubljani, je pričela sedaj izdelovati tudi yoghurt, bolgarsko kisl mleko. Ker je ustanovitev tega podjetja — kakršno imajo le večja mesta — iz higijenskega stališča našega stolnega mesta le pozdravljati ter zasluži kot tako vsestranskih simpatij, opozarjamo na današnji inšerat to tvrdke ter priporočamo njene mlečne pивnice kar najtopleje našim someščanom. Več inšerat.

Ij Most se je udrl. Ko je šel v soboto popoldne posestnik Ignacij Magister po cesti, ki vodi od Rdečega križa na barje, se konju udere na železniški progi most in je konj vsled tega padel s sprednjima nogama v jarek in se nekoliko poškodoval.

Ij Zaradi prepovedanega povratka je bil v soboto aretovan 1886. leta v Ihanu, okraj Kamnik rojeni slaboglasni Franc Rak, katerega so izročili sodišču.

Ij Trpinčenje živali. Včeraj je nek posestnik iz Babne gore gnal v klavnico bika. Ker se mu je na Sv. Petra cesti začel upirati, ga je začel silno pretepavati, naposled pa lomiti rep. Ko ga prižene do Ambrozevega trga, mu je živinče padlo na tla, nakar ga je obilil z vodo, potem pa zopet začel lomiti rep tako, da se je nad tem početjem občinstvo silno zgražalo. Preskrbljeno je, da neusmiljenec dobi zasluženo kazen.

Ij Zaradi prepovedanega povratka je bil aretovan leta 1853. v Štefanji vasi rojeni in v Dobrunje pristojni postopač in žganjar Jakob Dimnik.

Ij Umrli so v Ljubljani: Marija Lavrič, šivilja, 21 let. — Anton Mihevc, posestnik, 49 let. — Marijan Marčelja, rejnec, 8 mesecev. — Marija Jeraj, kurjačeva hči, 15 mesecev. — Helena Skalja, služkinja, 24 let.

Ij Zblaznel je v soboto popoldne na kolodvoru 70 letni vpokojeni orožnik Ivan Brkič iz Hrušovima, okraj Benkovač v Dalmaciji. Navedenec je spremljal prejšnji dan tri osebe v Pasteurjev zavod na Dunaj in ko se je vrnil nazaj, se je še njemu omračil um. Nesrečneža so na odredbo mestnega fizika, svetnika g. dr. Krajca prepeljali v deželno blaznico.

Ij Kresovi. Sinoči se je videlo po raznih bližnjih in daljnih vaseh, gričih in hribih mnogo kresov; trdijo pa, da manj kakor običajno. Ljubljana je bila vsa živa. Po ulicah, travnikih in nasadih je mladina prižigala razne umetne užigalice, raketi so švigali proti nebu z raznih vrtov in pokalo je na Golovcu in v Tivoliju, na Gradu in sploh po vseh delih mesta. Ker so nekateri nepredvidneži streljali tudi z ostrimi patroni, jih jim je policija v par slučajih zapolnila.

Nameravan atentat na nadvojvodo Josipa Ferdinanda?

Poročali smo v četrtek na kratko, da so v Ročinju zaprli nekega domačina, ki bi bil hotel izvršiti atentat na avtomobil nadvojvode Josipa Ferdinanda, ki se je peljal v sredo popoldne v planinski tekmi skozi Ročinj. Tisti človek je posestnik ter se piše Ipavec. Ba je so celo bombe našli pri njem. Ipavec se nahaja sedaj v zaporu v Gorici. Ko so ga aretirali, je ba je klical, kaj da njega aretirajo, primejo naj duhovnika s Srednjega, on da ga je nagovarjal k atentatu. Ta duhovnik je Kadenaro v Srednjem ob meji. Kadenaro so že nekaj dni stražili vojaki, nahajajoči se na Srednjem. Bil je na sumu, da je v zvezi z Italijani. Vojak z nasajenim bajonetom je hodil okoli farovža in ko je šel Kadenaro mašo brat, je šel vojak za njim. Na tega Kadenarota se je skliceval Ipavec; pravijo, da bi bil podkupljen od njega za 500 kron. Vojaška in sodna oblast je preiskala Kadenarovo stanovanje. Bil je ba je v zvezi s častniki onstran meje, ki so se shajali pri njem. Kadenarota so aretirali in pripeljali v goriške zapore. Kadenaro je služboval poprej v Trebuši ter je znan kot kmetovalec. Kadenaro je doma iz Breginja na Kobariškem.

O Kadenaru se poroča, da je bil velik čudak in enkrat ba je v blaznici. Živel je popolnoma zase, bil je popoln samotar, ki si je sam kuhal in pospravljaj.

Lovski tal umoril gostilničarja.

Včeraj zjutraj so našli na Kalvariji pri Podgori umorjenega 35 letnega posestnika in gostilničarja v Ločniku Fur-

lana Brešana. V nedeljo zjutraj ob pol 4. uri je Brešan šel delat v svoj vinograd. V bližini vinograda je imel lov. Najbrže je zaslišal na lovu strel, šel je za strelom in dobil divjega lovca. Med divjim lovcom in Brešanom se je razvil strahovit boj. Kraj, kjer so truplo našli, je ves pohojen in pomandran. Brešan je ustreljen s šibrami v trebuh, s puškinim kopitom ima razbito glavo, kos ušesa ima odrezanega. Na mestu umora so našli kos »Edinosti«, ki je bila skoro gotovo nabasana v puško. Morilca še nimajo.

Razne stvari.

Registriranje letalnih strojev v Rusiji. Rusko notranje ministrstvo namerava izdati naredbo, da se morajo vsi letalni stroji, kakor doslej avtomobili, registrirati. Vsi letalni stroji dobe svoje številke, in trgovci, ki prodajo kak aeroplan, morajo to naznaniti oblastem.

Kobilice napadle aviatika. Iz Madrida poročajo, da pustošijo velikanski roji kobilic madridsko okolico. Neizmerna množina kobilic je bržkone posledica izredno mile zime in nenavadno vročega poletja. Temperatura znaša sedaj v Madridu 36° Celzija. Ko je hotel dne 19. t. m. poleteti aviatik Mauves okoli Madrida, je nenadoma napadel letalni stroj oblak kobilic in aparat je padel iz višine 30 metrov na zemljo. Aviatik se ni poškodoval.

Skladišče izdelanih hiš. V Argentini so daleč pred nami. Neki tamošnji list je prinesel nedavno inšerat sledeče vsebine: »Johannsen & Cia. — Paseo-Colon. 1586, Buenos Aires. — Razložljiva lesena poslopja vsake velikosti. — Skladišče izdelanih hiš za razpošiljanje!!!« Pač originalno!

O nenavadnem poizkusu poročajo iz Amerike. Soproga amerikanskega poslanika v Bruslju, mrs. Lars Anderson, se je namreč odločila, da bo svoje krasno poslopje v Brooklynu (Massachusetts) oddajala na razpolago za stanovanje skupinam po 20 delavk za 10 dni. Mlada dekleta bodo imela za časa svojega bivanja v palači vse na razpolago, kar si bodo pozelele. Vsaka dobi lastno komornico. Na razpolago so jim avtomobili in konji, na malem jezeru pa čolni in jadrnice. Obedujejo skupno v jedilnici ter se jim servira najboljše jedi in pijače. Znamenit kuhar iz Pariza je nalašč zanje naročen. Jedo z najdražjega porcelana, srebrne in zlate posode, namizno perilo pa je najfinejše kakovosti. Vsi prostori krasno opremljene palače so dekletom na razpolago. Mrs. Anderson meni da bo s tem poizkusom vzpodbudila k neumorni pridnosti, s katero naj bi si za poznejša leta preskrbela udobno življenje. Temu mnenju pa se mnogi ne pridružujejo, kajti po desetdnevnem razkošnem življenju, bodo delavke spoznale šele veliko razliko med bogastvom in revščino, kar jih more napraviti še bolj nezadovoljne s svojim položajem in jih speljati na kriva pota.

Tudi med Slovaki »zora puca«. V Novi vasi, kjer so dosihmal vladali socialistično-liberalni učitelji, je zmagala pri občinskih volitvah katoliška stranka v vseh treh razredih. Moč socialistično-liberalnih učiteljev med Slovaki se nagiblje k zatonu.

Silna toča v Srbiji. Prve dni tega meseca je padala ponekod na Srbskem silna toča, ki je vse uničila. Tri zrna toče so tehtala kilogram. Tudi zadnje dni je toča pobila v mnogih krajih.

Sreča Hrvatov v Ameriki. V republiki Peru sta Hrvata Ilić in Kalafatović odkrila

BOJ MED TAFTOM IN ROOSEVELTOM.

Roosevelt.

Taft.

ogromne zaloge smaragda, ki leže v okolici mesta Cuzco. — V argentinski loteriji Beneficencia je Hrvat Andrija Juričić zadel dobitok 20.000 argentinskih pečov.

Neurje na Kavkazu. Utonilo 40 oseb. Ob vladikavkaški železniški progi se je utrgal oblak. Dež je tako lil, da je odnešen 46 vrst dolgi železniški nasip med Beslanom in Sljezovskim.

Zavratni morilec Thoman obsojen na smrt. Porotno sodišče v Ogrskem Hradišču je v soboto zvečer obsodilo na smrt Thomana, ker je umoril zavratno Ernsta Schüller, da bi dobil izplačano zavarovalnino. Njegov sokrivce Zelesny je bil radi sokrivde obsojen v 12 letno težko ječo. Tretjega soobtoženca Jožefa Blaha so porotniki oprostili. Porotniki so prosili predsednika, naj Thomana priporoči cesarski milosti.

Grof Zeppelin — tvorničar. Znani iznajditelj zrakoplova, ki se da voditi, je postal tvorničar. V Friedrichshafnu se je namreč ustanovila družba za izdelovanje zrakoplovov, ki razpolaga z ustanovno glavnico 370.000 mark. Zeppelin je njen podpredsednik.

V blaznosti poizkušala usmrtiti moža in izvršila nato samoumor. Na Dunaju je zblaznela 34 letna Frančiška Gala, ki je ob 5. zjutraj polila moža, 51 letnega mlinarja Alojzija Gala, z žvepleno kislino, sama pa skočila skozi okno v drugem nadstropju in se ubila.

Salomonska rabsodba. Časopisje iz Rige opisuje sledeči dogodek, ki se je nedavno izvršil v bližini Dorpata: Nek premožen kmet je obolev in čutil je, da se mu približuje smrt. Sklical je svoje sorodnike skupaj in ti so mu morali priseči, da mu bodo po smrti dali v krsto 300 rubljev, menda za popotnico. Mož je umrl in sorodniki so se pričeli meniti, kako bi se rešili prisege. Svoje obveznosti niso bili prav nič veseli, vendar prisega je prisega. K ogrebu dospeli zet umrlega je kmalu zvedel, kaj se godi in rešil je zadevo v splošno zadovoljnost. Pojasnil je namreč žalujočim, da so se sicer s prisego obvezali, položiti 300 rubljev v krsto, da jih pa nobena prisega ne veže preprečiti, da bi kaka tretja oseba ne vzela denarja iz krste. Ta zadnji posel je svetovalc tudi srečno izvršil.

Židovske pijavke v Galiciji. Do leta 1877. je bilo židov v Galiciji zabranjeno imeti zemljo. Tega leta je bila ta prepoved odpravljena in takoj nato so našli 38 židovskih zemljiških posestnikov. Tri leta kasneje jih je bilo že 68 in leta 1883. so spravili Judje že 289 veleposestev v svoje roke. Leta 1890. je bila že petina vseh galicijskih veleposestev v rokah judov, ostale štiri petine pa so bile obtežene s hipotekarnimi dolgi v korist židov. Brez ozira na veleposest so pa judje od leta 1874. do 1892. spravili v svojo last še 4300 kmečkih posestev. V enajstih letih je bilo na dražbi prodanih 21.889 kmečkih posesti v vrednosti 46 milijonov kron — in 74 odstotkov teh dražb so povzročili judje. Od leta 1895. do 1897. so judje zopet pogнали na boben 2856 kmečkih posestnikov; 1547 posestev je padlo na romaš židovskih bank. Tako pustoši jud, kamorkoli pride.

Najbogatejše dekle na svetu je mis Arbuckle, sestra umrlega amerikanskega kralja kave in sladkorja. Po smrti svojega 74 letnega brata je podedovala 180.000.000 kron. Staro je najbogatejše dekle na svetu 72 let in je živela vedno skupaj z bratom. Kljub svoji visoki starosti hoče sama svoje premoženje upravljati. Živi čisto zase, v gledališče in v družbe ne hodi in se zelo priprosto oblači. Dve ženski ste se bogatejši na svetu kot mis Arbuckle. Najbogatejša ženska na svetu je vdova Harriman, katere premoženje cenijo na 550.000.000 kron, vdova Russel Sage je pa po svojem skopem sprogu podedovala okroglo 330 milijonov kron.

Ponesrečen romarski vlak v Meko. 18 mrtvih, 22 ranjenih. Na Bataviji se je podrl železniški most, ko se je peljal vlak, s katerim so se peljali mohamedanski romarji, namenjeni v Meko. Ubilo se je 18, nevarno ranjenih je pa 22 romarjev.

Marija, kraljica src. Nauk blažene Ludovika Grinjona Montfortskega o pravi pobožnosti do Matere božje. Ta krasna, splošno zaželjena knjiga je izšla ravno kot tudi mašne in druge vsakdanje molitve. Oblika je zelo priročna in majhna, da spraviš knjižico, kljub njeni obsežnosti — okoli 300 strani — v vsak žep, ne da bi te količkaj ovirala. Papir in tisk je fin in za oči prijeten, cena nizka. O tej zlati knjigi, ki je prepotrebna za vsakega človeka, komur je na tem ležeče, da so njegove molitve in delo Bogu in Mariji posebno dopadljive in za onostransko življenje zelo zaslužne, bomo še obširno izpregovorili. Knjižica je izšla v zalogi »Katoliške Bukvarne« in velja z rdečo obrezo 1 K 60 vin., fin sagra in z zlato obrezo 2 K 40 vin. Istodobno je izšla tudi knjižica, ki izpopel-

nuje zgoraj označeni molitvenik in ima naslov:

Kratko navodilo za pravo pobožnost do Matere božje, kraljice srce, po nauku bl. Ludovika Grinjona Montfortskega. Priredil dr. Anton Zdešar. Tudi ta knjižica se dobi v »Katoliški Bukvarni« ter stane broširana 30 vinarjev, deset izvodov in več po 25 vinarjev; v platnu 50 vin., deset izvodov in več po 40 vinarjev.

UPOR KITAJSKE GARDE.

Gardski kitajski polki so se zarotili proti republiki, a so zaroto izsledili in voditelje zaprli. Pet voditeljev so že usmrtili.

Telefonska in brzojavna poročila.

MINISTRSKI SVET.

Dunaj, 24. junija. Včeraj je bil minister notranjih zadev sprejet od cesarja v avdienci. Nato se je vršil daljši ministrski svet.

DRŽAVNI ZBOR.

Dunaj, 24. junija. Zbornica nadaljuje debato o brambni predlogi. Govorili so minister Georgi, soc. demokrat Schumeler in tirolski soc. demokrat Abram.

SOCIALNODEMOKRATIČNE DEMONSTRACIJE PROTI ČEŠKIM MEŠČANSKIM STRANKAM.

Praga, 24. junija. Socialni demokrati so priredili včeraj po Češkem shode proti mladočehom in češkim agrarcem glede na brambno preosnovo. Po shodu v Pragi so priredili socialni demokrati hrupno demonstracijo. Demonstranti so klicali »Hanba!« mladočehom in češkim agrarcem. Pred uredništvom »Narodnih Listov« so še posebej demonstirali in klicali dr. Kramar in »Narodnim Listom« »Hanba!«. Policija je razgnala socialnodemokratske razgrajče.

MEDNARODNI LETALNI DAN V DUNAJSKEM NOVM MESTU.

Dunaj, 24. junija. Včerajšnji mednarodni letalni dan na letališču aeroplanov v Dunajskem Novem mestu se je v športnem oziru sijajno obnesel. Avstrijski nadporočnik Blaschke je dosegel evropski rekord za višino. Blaschke je poletel 3200 m visoko. Žalibog so se zgodile tri nesreče. Inženir Stanger se je prekucnil s svojim aeroplanom. Aeroplan je popolnoma razbit. Stanger in nadporočnik Bahr, ki ga je spremljal kot pasažir, sta nepoškodovana. Kmalu nato se je zgodila druga, hujša nesreča. Ko se je dvignil Francoz Fr. Ehrmann s svojim »Borel« strojem, je padel nakrat iz doslej nepojasnjenega vzroka z visočine 40 m. Aparat se je popolnoma razbil, aviatika, kateremu je bilo levo stegno skoro popolnoma odtrgano, so prepeljali v Rudolfovo bolnišnico, kjer so mu nogo amputirali. Komaj so Ehrmanna odpeljali, je že padel Belgijec Roy, ki pa je lahko ranjen. Poleti so se nadaljevali do 8. ure zvečer.

MEDNARODNA AVTOMOBILSKA VOŽNJA.

Dunaj, 24. junija. Včeraj se je tu končala mednarodna avtomobilska vožnja. Prvi je privozil na Dunaj E. Guttman. Sledilo je 70 drugih avtomobilov. Brez pik je privozil Opel. Danes se vrši razdelitev daril.

IZ ZAGREBA.

Zagreb, 24. junija. Nobenega upanja ni več, da bi bilo mogoče rešiti svetnika Hervoica. Bolnik je popolnoma apatičen.

PONESREČENI AVSTRIJSKI ČASTNIKI.

Gorica, 24. junija. Pri Sv. Luciji na Goriškem se je prekucnil voz, v katerem se je vozilo šest častnikov, ki so nadzorovali vojake. Voz je padel v jarek. Vseh šest častnikov je nevarno ranjenih.

PROGLASITEV TAFTA KANDIDATOM REPUBLIKANSKE STRANKE ZA PREDSEDNIKA ZEDINJENIH DRŽAV.

Chicago, 24. junija. Republikanski narodni konvent je proglasil Tafta kandidatoma republikanske stranke za predsednika Zedinjenih držav. Za Tafta je glasovalo 561, za Roosevelta 107, La-follete je dobil 41, Cummius 17, Hughes 2 glasova. Glasovalo ni 344 delegatov. Roosevelt ustanavlja novo republikansko stranko in je prekinil zveze z oficelno republikansko stranko.

NA SMRT OBSOJENI TURŠKI ČASTNIKI IN VOJAKI.

Carigrad, 24. junija. Potrjuje se govorica, da so bili obsojeni na smrt tisti turški častniki in mornarji, ki so se uprli in hoteli brez ukaza napasti laško vojno brodogve. Razzodbe pa sultan še ni podpisal, ker se boji posledic usmrčenja.

ARETACIJA RUSKEGA STOTNIKA.

Berolin, 24. junija. Aretirali so 40-letnega ruskega stotnika Mihajla Kosteviča iz Peterburga in njegovo ženo, ker sta osumljena vohunstva. Kostevičevo so po večurnem zaslišanju izpustili, stotnik pa ostane v preiskovalnem zaporu, ker ga sumijo skrivati ob tatvini v artiljerijskem skladišču v Span-davu.

NAPAD NA STOLIPINA.

Peterburg, 24. junija. Sodišče v Kijevu je obsodilo anarhista Takatry v desetletno prisilno delo, ker so našli v njegovem stanovanju izdelovalnico bomb. Sumijo tudi, da je bil Takatry zapleten v zaroto na Stolipina.

POROKA BOLGARSKEGA PRESTOLONASLEDNIKA.

Bukarešt, 24. junija. Listi poročajo, da je pri svojem obisku na Dunaju bolgarski car prosil avstrijskega cesarja, naj posreduje, da se poroči bolgarski prestolonaslednik Boris z najstarejšo hčerko rumunskega prestolonaslednika princezinjo Elizabeto.

POSPEŠEVANJE ŠPORTA V SRBIJI.

Belgrad, 24. junija. Srbska vlada je predlagala srbski skupščini, da naj se dovoli vsako leto za povzdigo telovadskih društev 100.000 dinarjev, 200 tisoč dinarjev pa strelskim društvom.

AVTOMOBILNA NESREČA.

Praga, 24. junija. Lastnik avtomobila Fr. Ružička, je povozil ravnatelj meščanske šole A. Rotha in ga nevarno poškodoval. Ružičko so aretirali.

PONESREČENI ZRAKOPLOV.

Dancing, 24. junija. Zrakoplov Danzing je vrglo v neko hišo. Voditelj zrakoplova dr. Schucke je mrtev. Druge osebe, ki so bile v zrakoplovu, so rešene.

DRUŽINSKA DRAMA.

Dunaj, 24. junija. Soproga slikarja Frica Pontinija se je ustrelila, ker se je sprla z možem. Ko je mož prišel domov in videl mrtvo ženo, se je tudi ustrelil.

OPROŠČENA DETOMORILKA.

Olomuc, 24. junija. Marija Dobrowolny, stara 27 let, je vrgla v stranišče 18. aprila svoje novorojeno dete. Dobrowolny je pri razpravi pred olomuško poroto priznala svoje dejanje, češ, da je zato dete usmrtila, da bi se mogla omožiti in zakriti razmerje z očetom nezakonskega deteta. Porotniki so pa detomorilko oprostili.

PONESREČEN PARNIK VELIKAN.

London, 24. junija. Transatlantski parnik velikan »Mauretania« se je odtrgal v pristanišču Liverpool, kjer je bil zasidran. Ladja je poškodovana. Veliko prtljaje potnikov je padlo v morje. Ranjen ni bil nihče.

SLUŽKINJA USMRILA IN OROPALA SVOJO GOSPODINJO.

Draždane, 24. junija. V Tschierenu pri Draždanih je umorila služkinja svojo zelo premožno gospodinjno Hautsch. V sobi, kjer so dobili umorjeno Hautschevo, je vse razmetano, kar dokazuje, da se je gospodinja močno branila. Vse omare so vmljene. Manjka veliko denarja, ki ga je umorjenka šele pred nekaj dnevi dvignila v banki.

STRAŠEN POTRES NA COSTARICI.

Kolin, 24. junija. »Kölnische Zeitung« poroča: Strašen potres je na otoku Costarici porušil več krajev. Prebivalci so grozno prestrašeni. Ubityh je bilo med podira-jočimi se poslopji 85, ranjenih pa nad 400 oseb.

ZVEZA OTOKOV V EGEJSKEM MORJU.

Pariz, 22. junija. Grški ministrski predsednik Veniselos, ki se sedaj mudi v Parizu, je pri velevlastih zaupno povprašal, kako bi sprejela predlog, da bi se otoki Kreta in Samos ter oni, ki jih je zasedla Italija, združili v posebno otoško zvezo. Kdo bi načeloval tej zvezi, je odvisno od stališča velevlasti.

AVTOMOBIL S TIHOTAPCI.

Praga, 22. junija. O avtomobilu, ki je izkušal vtihotapiti na Češko 600 kg saharina, poročajo iz Norimberka: Avtomobil s tihotapci, ki so pri Ulmu smrtno ranili nekega policista, so končno izsledili in tihotapce aretovali. Tihotapci so odposlali v Norimberk brzojavko z naslovom: »Müller, pošto ležeče, Norimberk«. Brzojavko pa so dobile oblasti v roke. Ko je neki policist izkušal avtomobil ustaviti, bi ga kmalu povozili, in avtomobil je zopet ušel. Medtem pa se je posrečilo aretovati razupitega tihotapca Futikarja v trenutku, ko je hotel dvigniti omenjeno brzojavko. Avtomobil, ki so ga zasledovali, je zavozil v neki gozd in je nato prišel na močvirnato zemljo, kjer je obtičal. Tihotapci so avtomobil zapustili in se vrnili v Norimberk nazaj, kjer so si preskrbeli drug avtomobil. Oba avtomobila sta prišla v roke oblastem, ki so najdenih 600 kg saharina za-

plenile. Aretovana tihotapca Scharrerja in Geigerja iz Curiha ter Futikarja so izročili sodišču.

Najbolj ugodno zavarovanje 1998

za doživetje in za slučaj smrti nudi največja zavarovalnica na evropskem kontinentu »Viktorija«, glavni zastop za Kranjsko in sosednje slovensko ozemlje v Ljubljani. Vsota zavarovane glavnice koncem l. 1911 2.497.169,381 K, društveno premoženje koncem l. 1911 1.041.069,663 K, prebitek za l. 1911 42.808.314 K. — Posebno priporočljiv način zavarovanja s prenehanjem plačila premij in s pravico do rente v slučaju trajnega obolenja. Visoke in popolnoma gotove dividende. Ljudsko zavarovanje brez zdravniškega preiskanja. Zavarovanje zoper nezgodo na železnicih in parnikih. Del čistega dobička od vseh kupčij dobi »Slovenska Straža« in zato vsakdo tudi »Slovensko Stražo« podpira, kdor se tu zavaruje. Zanesljivi zastopniki dobrodošli! Naslov za pisma: »Viktorija«, Ljubljana.

2005

Tužnega srca naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem prežalostno vest, da je naša preljubljena soproga, oziroma hči, mati in sestra, gospa

Margareta Kočar roj. Koželj

danes dne 22. junija ob pol 6. uri popoldne po dolgi mučni bolezni, previdena s svetimi zakramenti, v 35. letu starosti mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage ranjce bo v ponedeljek dne 24. t. m. ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Kladezna ulica št. 3, na pokopališče k Sv. Križu.

Nepozabno pokojnico priporočamo v molitev in blag spomin.

V Ljubljani, 22. junija 1912.

Ivan Kočar, soprog, Valerija, Mici, hčeri, Franc, Ivan, sinova, Margareta Koželj, mati, Anton Koželj, brat.

Podpisani izdelovatelj

stolpnih in drugih ur

se priporoča častitim župnim uradom in cerkvenim ključarjem. Dosedaj je napravil že 36 ur pri raznih cerkvah na Kranjskem, Hrvaškem, Primorskem in v Ameriki. Od vseh naročnikov ima najboljša izpričevala in priporočila.

Janez Brunskule, urar, na Vrčicah štev. 13, pošta Semič na Dolenjskem.

2002

Društvo inženirjev v Ljubljani

išče za 1. avgust ali takoj

stanovanje =

z 2 ali 3 sobami

v pritličju ali najvišje v I. nadstropju kolikor mogoče v sredini mesta. 1994

Cela in delna umetna 1996

ZOBOVJA

kupi specialist po najvišjih cenah. Le v sredo, 26. junija v Ljubljani, Hotel pri Maliču, Selenburgova ulica, soba št. 4, I. nadstr.

Dunajska življenska in rentna zavarovalnica

Dunaj IX., Maria Theresienstrasse št. 5.

Varnostni zaklad K 45.000.000.—

Zavarovana glavnica K 150.000.000.—

Vsi načini življenjskega zavarovanja pod najugodnejšimi pogoji: z garantirano 40% dividendo, zavarovanje za doživetje in smrt z garantirano padajočimi premijami; rentno zavarovanje. — Zavarovanje za dote in vojaško službo brez zdravniške preiskave! Če starši umro, odpade vsako nadaljnje plačevanje premije.

Nadzornik za Kranjsko:

2001 10

Ciril Globočnik v Ljubljani, Elizabetna cesta št. 4.

Tržne cene.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta, 24. junija

Pšenica za oktober 1912	11.78
Rž za oktober 1912	9.78
Oves za oktober 1912	9.38
Koruza za julij 1912	8.92
Koruza za avgust 1912	8.99
Koruza za maj 1913	7.56

Meteorologično poročilo.

Višina nad morjem 306.2 m, sred. tlak 736.0 mm.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Pallavina v 24 urah v mm
22	9. zveč.	737.8	18.0	brezvetr.	del. obl.	
23	7. zjutr.	737.5	14.8	brezvetr.	soparno	0.0
	2. pop.	734.8	25.8	sl. jzjah.	del. obl.	
23	9. zveč.	735.0	20.2	brezvetr.	jasno	
24	7. zjutr.	735.2	16.2	sl. vzh.	jasno	9.0
	2. pop.	733.0	28.1	sr. jvzh.	del. obl.	

Srednja predvčerajsna temp. 18.6°, norm. 18.5°

Srednja včerajsna temp. 20.3°, norm. 18.0°

Izšel je prvi in edini slovenski

zabeležni koledar

1995 za leto 1913.

Neobhodno potreben bankam, hranilnicam, posojilnicam, odvetnikom, notarjem, trgovcem in vsaki pisarni. — Obsega 372 strani v 8° in je trpežno vezan. Cena K 1.90, s pošto 20 v več. — Dobiva se pri založniku

Hinko Sax-u v Idriji in povsod drugod

STENOGRAF - STROJEPISec

z večletno prakso, več slovenskega, nemškega in italijanskega jezika, spreten v konceptu, želi premeniti mesto. Nastop in plača po dogovoru. Cenjene ponudbe pod šifro »Odvetnik 1992« na upravo »Slovenca«

2002

V sredo 26. junija 1912

ob 9. uri dopoldne se prične na

Franc Jožefa cesti št. 7

prostovoljna

prodaja

umrle gospe Amalije Kreipner.

Natančnejša pojasnila daje špedicijska tvrdka

R. Ranzinger.

1991

Prva ljubljanska higijenična mlekarna

priporoča

Yoghurt-bulgarsko kislo mleko

kakor tudi pasteurizirano polno mleko, posneto mleko, kislo mleko, sladko smetano (Obers), kavino smetano, kislo smetano, sir.

Prima čajno maslo

v centrali: Slomškova ulica št. 3 kakor tudi v prodajalnah in mlečnih pivnicah: Lingarjeva ulica št. 1, Poljanska cesta št. 13, Florjanska ulica št. 3, kjer se vedno tudi gorko in mrzlo mleko dobiva.

1992 10

Dostavlja se tudi na dom.

V nedeljo, dne 30. junija na Vrhniko.

Prireditel kranjske podzveze Orlov dne 30. junija na Vrhniki obeta v resnici nekaj posebnega in ne bo mnogo ali pa nič zaostajala za ono v Kanniku leta 1909. Priglasenih je že mnogo kranjskih odsekov in se še vedno novi priglašajo. Manjka jih pa še nekaj iz ljubljanske okolice, od katerih trdno pričakujemo, da se udeležijo polnoštevilo. Čas za priglasitje je še do četrtega, dne 27. t. m. — Da bi prireditel tem sijajnejše uspela, se zlasti trudi poseben damski odsek, ki žrtvuje zato mnogo časa in moči. Ne dvomimo, da bodo naše dame za ta dan vsem milim gostom priredile s tem svojim delom mnogo blažilnega užitka in veselja. Dekleta neutrudne »Bogomile« jim stojijo na strani in pozno v noč pleto vence ne samo na Vrhniki, ampak tudi po vaseh; fantje Orli dvigajo mlaje in se vadijo za javni nastop. Tako vsi sloji vzajemno delujejo za ta slavnostni dan, kakoršnega Vrhnika in okolica še ni videla. — Dopoldne bode posvečeno pouku in izobrazbi: Ljudski tabor na prijaznem gričku sv. Trojice. Kakor nalašč je ta kraj za velika ljudska zborovanja; krog lepe cerkve zelena planota z drevjem, klopmi in mizami. Kroginkrog pa senčen gozd. Tu bode ob pol 10. uri sv. maša, nato pa se prične ljudski tabor, na katerem poročajo gg. drž. in dež. poslanci, zastopniki S. K. S. Z. in Zveze Orlov. To bo prava politična in izobraževalna šola. — Popoldne je odmenjen zabavi in poštenemu razvedrilu v znamenitem Grogarjevem dolu. Grogarjev dol, ki je oddaljen le par streljajev od vrhniške farne cerkve, je obširna dolina, podobna velikanskemu kotlu in jo omenja vsled njene razsežnosti že zgodovinar Valvazor. Ta dan bo sicer zapuščen Grogarjev dol spremenjen v pravi raj; krasno prirejeno telovadišče, okusno napravljeni paviljoni za vino, pivo, jestvine, slaščice, abstinencijske pižaje, srečolov itd., kroginkrog pa smrekov in bukov gozdič! Lepšega prostora za velike ljudske veselice si ne moremo misliti, kakar je to in samoposebi je umevno, da veselja v tem lepem kraju ne bo manjkalo. — Zato pozdravljen vsak naš somišljenik od blizu in daleč 30. junija na Vrhniki!

Vsem kranjskim telovadnim odsekom Orla.

Ker pogrešamo mnogo kranjskih odsekov, ki še niso priglasili svoje udeležbe za podzvezin zlet na Vrhniko, jih prosimo, da se radi reda v zadnjih dneh in veličastnejšega nastopa ne mudoma priglasijo. Vrhnika prireditel naj bo znak našega napredka in naše moči. Zato vsi kranjski Orli dne 30. junija na Vrhniko!

Za zvezo Orlov:
Leop. Turšič, t. č. podpredsednik.

Iz Srbije.

Srbija v znamenju militarizma. Pod tem naslovom priobčuje »Agramer Tagblatt« izviren dopis iz Beograda, v katerem dopisnik izraža prepričanje, da bo skupščina vladi gotovo dovolila zahtevani izredni kredit v vojne svrhe. Istotako bo skupščina vojnemu ministru Putniku dovolila, da po lastni previdnosti porazdeli na meji 5000 brzostrelnih pušk iz vojnih skladišč, kar se pravi, da se na meji organizira in na državne stroške oboroži izredne prostovoljne stražne čete. Da ob tem tudi čete v Stari Srbiji ne odidejo praznih rok, je naravno. Potem se dopisnik bavi z dosedanjim vojnim ministrom Putnikom in ga označuje kot resnega starejšega moža, ki je s popolnoma jasnimi cilji prevzel vojne posle in si po dolgih dogovorih že preje izposloval od kralja popolnoma prosto roko. Putnik si je stavil dvojno nalogo: ureditev častniškega vprašanja, t. j. razmerja med zarotniki in drugimi častniki, in organiziranje splošne narodne brambe poleg redne vojske. Prvo danes ne bo pretežko, ker se je število zarotniških častnikov že jako izredčilo in napetost ublažila. Sploh je v srbski vojski vedno več častnikov, ki ne marajo političnega strankarstva in hočejo biti samo vojaki. Krepak in vzoren je zlasti naraščaj, ki prihaja z vojne akademije. Kar se tiče drugega vprašanja, t. j. organizacije splošne narodne brambe, je stvar že v polnem tiru in ima najboljšega pospeševalca v ljudstvu samem. Temelj tvorijo sokolska in strelska društva, zlasti pa »Narodna Obrana«, v kateri delujejo složno vsi stanovi in vse stranke. V izredno močni »Strelski zvezi« se nahajajo šolski otroci

in sivolasi starčki, kmetje in vlačni člani. Vsa ta društva bo odslej gmotno in moralno podpirala država. Zadnji čas so se pritegnile tudi vse šole, da sodelujejo pri izvežbanju moške mladine v orožju, ženske pa v vojni pomožni službi, bolniški strežbi, selskih in transportnih opravilih. Vrše se javne skupne vaje rednega vojaštva in raznih vitežkih društev, kar idejo je bolj popularizira. Nek častnik, profesor na vojni akademiji, se je nedavno izrazil nasproti dopisniku: »Za nas je brambna sila življenjsko vprašanje; a ne le moč redne vojske, to je premalo. (Srbija kot majhna država, ne more vzdrževati mogočne armade.) Cel naš narod mora biti ena sama armada. Redna vojska mora svoje moči čuvati za odprte bitke; vse drugo delo, ki ga zahteva vojna, mora prevzeti ljudstvo samo. Tu morajo pomagati tudi ženske, otroci in starčki. Zračno brodogeje je res tudi za nas potrebno, a naše težišče ni v tem. Najvažnejše za nas so dobro organizirane in izurjene prostovoljne čete, ki vrednost redne vojske potroje. V tem edinem moremo nadkriliti vsakega nasprotnika.«

IZ PARLAMENTARNIH GOVOROV.

Pomanjkanje in draginja mesa izhaja predvsem iz tega, ker se ljudje ne množe sorazmerno z živino. Jako važna panoga poljedelstva je torej reja živine, kateri se imam tudi jaz čast prištevati. Da, gospoda moja, če varujemo (mi) živino, varujemo tudi sebe.

Po mnogih blodnjah sem prišel slednjič na gnojnico, ki me je dosedaj popolnoma zadovoljila; tudi masten smrdljiv gnoj mora vsakega človeka napolniti z veseljem. Gnoj in gnojnica sta za umnega kmetovalca to, kar nektar in ambrozija za stare Grke. — Najboljši pa je in ostane masten kravjek, katerega vam ne morem dosti toplo polagati na srce.

Nas poljedelce grize vsak dan druga uš, in k temu moramo še reči da in amen.

Kjer so živinozdravniki, tam so vendar tudi živinske kužne bolezni in kjer so advokati, tam so procesi.

Divji zajec napravi marsikaj, kar se mu ne more prepovedati; zato se to zgodi.

Kdor noče jesti, naj tudi ne dela!

Že marsikdo se je vprašal p o s m r t i:
»Ali je bilo vredno, da sem sploh živel?«

GLASBA.

Orglarska šola v Ljubljani dovrši šolsko leto 1911/12 v nedeljo, dne 30. junija. Pri veliki sv. maši v stolnici bodo na ta dan peli učenci Hallerjevo Missa Tertia. (Op. 7a). Po sv. maši se bodo razdelila spričevala in nagrade. — Red produkcij se je v toliko izpremenil, da bo prva produkcija, oz. javno izpraševanje učencev že v četrtek, dne 27. junija ob 8. uri dopoldne v šolskih prostorih (Alojzijevišče, II. nadstr.) Izpraševalo se bo iz liturgike, cerkvenoglasbene zgodovine, harmonije in kontrapunkta. Igranje na orglah. — Druga (zadnja) produkcija bo v petek, dne 28. junija ob štirih popoldne. Igranje na klavir in produkcija iz petja. Prijatelji cerkvene glasbe se tem potom k produkcijam najvljudneje vabijo.

Prodajalka

dobro izurjena v trgovini mešanega blaga, želi premeniti službo.
Zofija Zorec, Jesenice-Fažine, Gorenjsko. 1974

Maline

v velikih in manjših množinah kupuje po najvišjih cenah 1976
Ed. Angerer-ja lekarna
St. Johann, Tirolsko.

Sodčki za pošiljanje so na razpolago.

Dobro idoča

1941

pekarija

v Kozjem, Stajersko, se da takoj v najem. Vse drugo se izve pisмено ali ustmeno pri gospodu

Josipu Druškovič

veleposestn. in trgovcu v Kozjem

Vinograd

ki meri približno 2 orala, na novo zasajen in že popolnoma rodi, blizu Štor pri Celju, lepa solnčna lega in prijazen razgled, se z gospodarskim poslopjem in vso opravo radi prevelikih drugih opravkov vredno in pod ugodnimi pogoji proda. Več se izve pri posestniku **Florjanu Grajšek, Loka pri Žusmu.** 1989

Vpokojeni orožniški postajevedja išče stalne službe

Nastop lahko takoj. — Naslov pove uprava »Slovenca« pod »Stalna služba 1891«, oziroma sprejema ponudbe.

22 letni uradnik-posestnik

lepe postave se želi seznaniti z gospodino ali vdovo brez otrok s 15—20.000 kronami v svrhu takojšnjega zakona (vojaščine prost). Prosi se cenjene ponudbe s sliko, katera pride vrnjena pod »Ljubezen 1933« na upravištvu »Slovenca«; tajnost zjamčena. Anonimne ponudbe se zavržejo. 1933

Priporoča se domača najnovejša konfekcijska trgovina Maček & Komp.

Franca Jožefa cesta šte. 3.

Sprejemajo naročila po meri ter se izvrše točno in solidno.

1183

Založniki c. kr. priv. juž. žel.

Solidna postrežba.

Najnižje cene.

ki se dobiva pri vsakem trgovcu. Svetovnoznan doktorja pl. Trnkóczyja kranjski redilni in varstveni prašek za živino. Na razstavah je dobil prve medalje, od živinorejcev na tisoče zahvalnih pisem. Dobiva se po pošti, najmanj pet zavojev za 2 K 70 v.

Olimpija krema brez maščobe, lepilo prve vrste, je najboljšje in najuspešnejše sredstvo za odstranjenje vsakovrstnih kožnih napak, kakor so pege, izpuščaji, lišaji, mozoli itd. Mali lonček K 1-20, veliki lonček K 2-.

Olimpija puder rožnat, bel in creme, daje licu svežo in posebno sijajno mladostno polt, in je popolnoma neškodljiv. Skafulja 1 K 50 v.

Pomada za rast las krepi lasišče in zabranjuje izpadanje las. Lonček 1 K 20 v.

Osipalo prašek za otroke in odrasle, vojake, turiste. — Karton 30 vin.

Mazilo zoper ozeblino. Sredstvo zoper ozeblino. — Lonček z navodlom o rabi 80 vin, tucat 8 K.

Otroško mazilo je za otroke z ožuljenimi mesti. — Lonček z navodlom 40 vinarjev, tucat 4 K.

Lekarna Trnkóczy, zraven rotovža, v Ljubljani.
Razpošiljanje po pošti. — Prva največja eksportna tvrdka. — Preizkušeno lekarniško blago Drogerijske cene. — Mastim za živinorejce. — Telefon 190 3481

Gospodarska zveza v Ljubljani

išče potnika

veščega trgovine s špecerijskim blagom in poljskimi pri-delki. Pismene prošnje je vlagati na načelstvo. 1965

Josip Božič, trgovina z vinom

Sp. Šiška pri Ljubljani

priporoča sl. občinstvu, društvom in g. gostilničarjem priznana dobra in pristna

1961

vina,

kakor rudeč cviček, bizeljsko rudeč in belo, fino ljutomersko vino v sodih in buteljkah.

Cene zmjerne. — V mestu dostavlja na dom.

Naznanilo in priporočilo.

1938

Ko se p. t. občinstvu najtopeje zahvaljujem za dosedaj izkazano zupanje, vljudo naznanjam, da bom tudi vnaprej

vodila trgovino z delikatesami in izdelovalnico salam

in se potrudila p. t. občinstvu kar najboljšje in najcenejše postreči.

Priporočam posebno gg. trgovcem, restavratorem in gostilničarjem izvrstne domače in ogrske salame, praško, graško in domačo šunko, različne vrste sira, najboljše kranjske klobase in drugo.

Z odličnim spoštovanjem

F. Buzzolini

imov. tvrdke F. Buzzolini, Ljubljana

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. Izdajanje čekov, nakaznic
IN KREDITNIH PISEM
za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

C. KR. PRIVIL. BANČNA IN MENJALNIČNA DELNIŠKA DRUŽBA
Aksijski kapital: 50.000.000 kron.
Rezervni zakladi: 22.000.000 kron.
OSREDNJA MENJALNICA:
„MERKUR“ DUNAJ I., WOLZEILE šte. 1.
Podružnice: Baden, Češka Kamnica, Češka Lipa, Brno, Gablonz, N. Graslitz, Krakov, Litomerice, Moravski Zumperk, Mödling, Merano, Novi Jičín, Pízen, Praha, Liberec, Teplice, Senov, Dunajsko Novomesto, Cvetava

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obligacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnice, srečk itd., itd.
Zavarovanje proti izgubi pri zrebanjih srečk in vredn. papirjev
Prospekte in cenike premij zastoj in franko